

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Prenumerata:
Amerikoje ir užsieniuose
metams \$5.00
Pusei metų 2.50
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1905
Address:
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 37

"Keleivio" Telefonas AN 8-3071

SOUTH BOSTON, MASS., RUGSĖJO (SEPTEMBER) 12, 1962
Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiuro Numerio Kaina 12 Centų

57-TIEJI METAI

Kongresas Svarsto Prezidento Prašymą Duoti Įgaliojimus

Prezidentas Kennedy Prašo Kongresą Duoti Jam Įgaliojimą Pašaukti 150,000 Atsargos Karių Aktingon Tarnybon; Reikalavimas Rūšamas su Berlyno ir Kubos Įvykiais; Kuboje Rusų Karo Instruktoriai ir Ginklai Kelia Nerimo.

Prezidentas J. F. Kennedy kreipėsi į kongresą, prašydamas duoti jam įgaliojimą pašaukti aktingon tarnybon 150,000 karių. Prezidentas nesako, kad atsarginiai tuoj pat bus pašaukti, bet jis nori turėti tokius įgaliojimus, kad galėtų reikalui iškilus greitai sutelkti reikalingas jėgas tiek dėl galimų įvykių Vokietijoje, Berlyno mieste, tiek dėl Kubos įvykių.

Berlyne Maskvos diktatorius jau 4 metai pučia karštą ir šaltą, vieną dieną stato ultimatumą, vėliau pats savo ultimatumą užmiršta. Bet niekas nežino, kada Maskva nutars įtempti stygą ir kiek ją įtempti.

Kuboje susirūpinimo kelia naujai rusų pristatyti ginklai Kubos vyriausybei, atsiuntimas kelių tūkstančių rusų kariškų technikų apmokyti kubiečius vartoti rusiškus ginklus. Nuo 3,500 iki 4,000 rusų karo specialistų jau dirba Kuboje ir moko kubiečius kareivius vartoti rusų ginklus. Rusų karo instruktoriai yra ir netoli amerikiečių Guantanamo kariškos bazės Kuboje.

Iš Sovietų Rusijos ką tik grįžo žymusis Amerikos poetas Frost. Jis lankėsi Rusijoje ir turėjo pasikalbėjimą su N. Chruščiovu. Rusų diktatorius poetui aiškino, kad Amerika nekariaus, nes, esą, amerikiečiai per daug liberališki, kad kariautų... Jei Nikita tikrai taip mano, tai jis drąsiai ir siūnia savo instruktoriaus į Kubą mokyti Amerikos kaimynus, kaip naudoti rusiškus ginklus. Chruščiovo nuomonę gali pakeisti tikti griežtesnis veiksmas, o ne daugiau visokių pareiškimų, kurie jam nedaro jokio įspūdio.

Siuo metu Amerikos vyriausybė dėl Kubos įvykių kalbina kitas Amerikos respublikas susirinkti ir aptarti ką daryti. Bet stipriai abejojama, kad Amerikos valstybės pajėgtų sutarti kokį nors griežtesnį žygį prieš Kubą.

BEDARBAIAI RENGIA MI NAUJIEMS DARBAMS

Amerikos vyriausybė pradėjo plačią bedarbių mokymo programą, kad paruoštų juos kitiems darbams, kurių galima gauti. Jau veikia 70 projektų 11-oje valstijų ir greit pradės veikti dar 167 projektai 34-oje valstijose. "Projektai" tai savo rūšies mokyklos, kur bedarbiai išmokomi naujo darbo ir vėliau jam padedama surasti darbo naujų specialybę.

Kurdai Vėl Sukilo Kaujasi Irake

Iš Irako praneša, kad ten jau kuris laikas vyksta kurdų sukilimas prieš Irako diktatorių generolą Kasimą. Kurdai reikalauja savo kraštui autonomijos, o vėliau tikisi iskovoti ir nepriklausomybę.

Kurdai gyvena Irake, Irane, Turkijoje ir Sovietų Sąjungoje. Jie bandė daryti sukilimus ir Turkijoje, ir Irane, ir pakartotinai Irake, o Sovietų Sąjunga dedasi jų "globėja," bet jokios autonomijos jiems neduoda.

"N. Y. Times" korespondentas nuvyko į sukilusių kurdų kraštą ir paduoda daug žinių apie kurdų sukilimą ir jo eigą. Kurdai sakosi šiuo metu turį apsupę net 12,000 Irako kareivių.

Kurdai, kaip ir barbarai šiaurės Afrikoje, buvo arabų užkariauti, bet išlaiko savo kalbą ir nori nusikratyti turkų, iraniečių, arabų ir rusų viešpatavimo.

Georgijoje Sudegino Dvi Negrų Bažnyčias

Rugsėjo 9 d. dvi negrų bažnyčios buvo sudegintos Georgia valstijoje, Sasser miestelyje. Viena bažnyčia pačiame miestelyje, o kita 5 mylios nuo miestelio. Vienoje bažnyčioje negrai turėjo savo centrą, kur negrai buvo paruošiami registracijai balsavimui.

Policija aiškina, ar bažnyčių sudeginimas yra surištas su bandymu sutrukdyti negrams balsuotojams registruotis rinkimams.

NASSERIS GRĮŠ Į ARABŲ LYGĄ

Egipto diktatorius Nasseris buvo apkaltintas Sirijos atstovų Arabų Lygoje, kad jis per savo agentus kišasi į Sirijos vidaus reikalus. Sirija prašė reikalą iširti ir įsakyti Nasserui nebesikišti į kaimyninių valstybių vidaus reikalus.

Nasseris dėl to užsigavo ir visai pasitraukė iš Arabų Lygos. Žinoma, po to nebuvo kas svarstyti ir Sirijos skundas paliko nesvarstytas. Kai klausimas kiek apriomo, Nasseris per savo spaudą skelbia, kad jis dar gali visą tą klausimą persvarstyti ir grįžti į Arabų Lygą.

Toks bėgimas ir vėl grįžimas į Arabų Lygą rodo, kad ta organizacija yra tik nerimtas reikalas.

Jie trys braziliečiai su motina atvyko atostogų į JAV. Jų lėktuvui nusileidus Idlewild aerodrome, N. Y., buvo pastebėta, kad vaikų oda taip išbirta, lyg jie sirgtų raupais. Žinoma, jie tuoj buvo paimti į karantiną, kad neapkrėstų kitų. Vėliau betgi paaiškėjo, kad tai būta tik vėjaraupis.

Kinų Komunistai Nušovė U-2 Lėktuvą

Kinų komunistai rugsėjo 10 d. paskelbė, kad jie nušovė virš savo teritorijos U-2 lėktuvą, kurs aukštai skraidė ir šnipinėjo komunistų paslaptis.

Kinų nacionalistai Formozos saloje sako, kad jie U-2 lėktuvą buvo nupirkę Amerikoje iš tuos lėktuvus gaminančio dirbtuvės, ir lėktuvus skraidė virš komunistinės Kinijos, stebėdamas, kas darosi komunistų valdo. mame krašte.

Amerikos vyriausybė patvirtina, kad 1960 metais kinu nacionalistai nupirkę du U-2 lėktuvus.

TAI SIAM RUDENIUI

New Yorko madų kūrėja Lilli Ann siūlo šitokią rudens eilutę.

Teroristai Bandė Nudobti Nkrumę

Ghanos respublikos prezidentas Nkrumė perėitą savaitę, per savo paklusnų parlamentą, leido save išrinkti "amžinu prezidentu" iki gyvos galvos. Tuoj po to rugsėjo 9 d. kažkas pakiso bombą prie jo palociaus. Kai bomba sprogo, 5 žmonės buvo užmesti ir 63 sužeisti. Prie prezidento rūmų tuo metu buvo susirinkusi apie 2,000 minia sveikinti Nkrumę su jo "išrinkimu" amžinuju prezidentu.

Panašus pasikesinimas prieš išsigimusį diktatorių Nkrumę buvo daromas ir rugpjūčio dieną. Tada žuvo 4 žmonės ir 53 buvo sužeisti. Kaltininkai nebuvo sušiekti, bet trys diktatoriui nepatinkami politiniai buvo padėti į kalėjimą. Visą opoziciją Nkrumė jau spėjo sukišti į kalėjimus, arba privertė jos vadus bėgti užsienį.

Alžerijos Kariai Pasiekė Sostinę

Alžerijos kariuomenė, kuri buvo suorganizuota Tuni-se ir Maroke, bet kuri kare prieš prancūzus nedalyvavo, dabar pasiekė Alžerijos sostinę. 4000 tos kariuomenės vyrų atvyko į Alžyrą ir padės "politiniam biurui" palaikyti sostinėje tvarką.

Pereitos savaitės kautynėse tarp tos kariuomenės ir vietinių partizanų žuvo virš šimto žmonių, bet tikri skaičiai neskelbiami. Kautynės pasibaigė paliaubomis, ir pagal tas paliaubas užsienio grįžusios kariuomenės dalis atvyko į sostinę.

Politinis biuras skelbia, kad balsavimas į parlamentą įvyks rugsėjo 20 d. Bus tik vienas kandidatų sąrašas.

Prancūzų De Gaulle Grįžo Iš Vokietijos

Prancūzijos prezidentas de Gaulle rugsėjo 8 d. baigė šešių dienų lankymąsi Vokietijoje, kur jis pasakė eilę kalbų įvairiuose miestuose, visur pabrėždamas vokiečių ir prancūzų tautų susiartinimą ir bendradarbiavimą taikos išlaikymo tikslu. Prancūzijos prezidentas užsiminė apie vokiečių praeities klaidas, bet kartu pažymėjo vokiečių kariškus atsiekimus.

Vokiečių minios prancūzų prezidentą pasitiko labai širdingai ir jo vokiškai sakomoms prakalboms karštai pritarė. Atrodo, kad prancūzai ir vokiečiai dabar nedelsdami bandys sustiprinti politinę vakaru Euronos sąjungą, nelaukdam, kol Anglija apsispręs į ją dėtis.

TEXASO KARALIENE

Shirley Dickson išrinkta Texas valstijos gražuole.

Londone Posėdžiauja Tautų Bendruomenės Valst. Vadai

Dalyvauja 16 Nepriklausomų Valstybių, Kurios Sudaro Tautų Bendruomenę; Aptaria Klausimą, Ar Anglijai Dėtis į Europos Valstybių Bendrąją Rinką, Būsimą Muitų Uniją; Nuomonės Bendruomenės Valstybių Tarpe Žymiai Skiriasi.

Kaip Alžerijos Vadai Apgavo Partizanus

Alžerijos pilietinis karas po kelių dienų kautynių pasibaigė paliaubomis. Ben Bella ir jo remėjai pasiūlė Centralinės Alžerijos partizanų vadams daryti paliaubas ir tie sutiko. Ben Bella išsuderėjo, kad tam tikra "simboliška" kariuomenės dalis vyks su juo į Alžyrą ir sustos priemiesčiuose. Kai kautynės jau buvo pasibaigusios, Alžerijos armijos stipri kolona iš 4 ar 5 tūkstančių vyrų patraukė į sostinę ir ten pasirodė gyventojams kaip pergalėtojai. Partizanų vadai sako, kad jie buvo apgauti, bet kare visokie ginklai naudojami, todėl ir jų skundų niekas neboja.

Opoziciniai elementai dabar spiečiasi Kabilijos kalnuose, kur berberų partizanai gali laikytis ilgiau dėl jiems prielankios gamtos.

I Kabiliją pabėgo iš Alžyro ir visa eilė arabų vadų, kurie skaitė, kad pasilikti Alžyre Ben Bellos ir jo šalininkų tarpe nėra saugu.

Ar pilietinis karas dar atsinaujins ir ar Centralinės Alžerijos partizanai dar darys pastangas priešinti, žinių nėra. Ben Bella ir jo šalininkai žada praveisti greitai žemės reformą ir atidaryti dirbtuves, kad žmonėms būtų darbo.

Korėjoj Susisaudė Prie Dem. Linijos

Pereitą savaitę Korėjoje prie demarkacijos linijos įvyko susisaudivimas tarp komunistų ir pietinių korejiečių. Komunistai perėjo skiriamąją liniją ir pradėjo šaudyti į pietų korejiečių kariškus, kurie taisė kelią. Susisaudivyme 4 komunistai rūsauti ir 2 sunkiai sužeisti.

Junctiniu Tautų komanda reikalauja, kad šiaurės Korėjos viršininkai griežčiau prižiūrėtų savo kareivius, kad tokių susisaudivimų daugiau nepasikartotų.

PREZIDENTAS TARFSI SU GEN. EISENHOWERIU

Prezidentas Kenredv šį pirmadienį turėjo pasitarimą su buv. prezidentu gen. D. D. Eisenhoweriu, kurs neseniai grįžo iš Euronos, kur matėsi su daugeliu įtakingų valstybės vadų.

Gen. Eisenhower pakartotinai yra sakes, kad užsienio politika didžiųjų partijų nesiskiria.

Londone šį pirmadienį padeda posėdžiauti "Tautų Bendruomenės" valstybių vadai. Dalyvauja ir kai kurių autonomija besinaudojančių kolonijų vadai.

Svarbiausias klausimas, kurį T. Bendruomenės valstybių vadai turi aptarti, yra Anglijos dėjimasis prie Europos tautų "bendrosios rinkos" valstybių. Kai kurie T. Bendruomenės nariai priešinas Anglijos dėjimuisi į būsimą Europos muitų uniją. Tokie nariai yra Australija, N. Zelandija, Kanada ir kt., nes tuo atveju toms valstybėms užsidarytų Anglijos rinka jų žemės ūkio produktams įvežti veik visai be muitų.

Salia priešingų valstybių yra ir tokių, kurios norėtų, kad Anglija dėtusi prie Europos muitų unijos ir nori, kad ir joms būtų išsuderėta teisė su lengvatomis prieiti prie Europos valstybių rinkos.

T. Bendruomenės valstybių vadai negali nutarti, ar Anglijai dėtis ar ne, bet Anglijos vyriausybė norėjo išgirsti jų nuomonę ir, turbūt, gauti argumentų tolimesnės deryboms su Europos valstybėmis dėl lengvatų kai kuriems Bendruomenės nariams pardavinėti savo produktus Europoje.

Anglijos vyriausybė yra nusistatiusi dėtis į Europos muitų uniją ir į politinę Europos valstybių sąjungą. Bet opozicija yra stipri ir todėl anglų vyriausybė tariasi su Bendruomenės nariais, kad iš jų pusės opozicija būtų mažesnė.

Londono pasitarimuose dalyvauja: Australija, Kanada, Ceilonas, Kipras, Gana, Jamaica, Indija, Malajų Federacija, N. Zelandija, Nigerija, Pakistanas, Rodezija, Sierra Leone, Tangaika, Trinidad ir, žinoma, pati Anglija.

ANGOLOJE RUOŠIA ANTRĄJĮ FRONTĄ

Portugalų kolonijoj eAngoloje vietinių gyventojų sukilimas prieš portugalus nėra dar visai užgniaužtas. Gretimoj Kongo respublikoj atvirai veikia karo stovyklos, kurios Angolos maištininkai yra apmokomi, nors pati Kongo respublika nesusitvarko ir yra Jungtinių Tautų globoje.

Dabar praneša, kad Angolos maištininkai nori atidaryti "antrą frontą" Angolos pietinėj dalyj, kuri turi bendrą sieną su Pietvakarių Afrika

De Gaulle Vokietijoje

Prancūzijos prezidentas gen. de Gaulle šešias dienas lankėsi Vokietijoje ir ten eilėje miestų buvo iškilmingai pasitiktas kaip Vokietijos geras draugas. Neseniai ir Vokietijos kancleris dr. K. Adenauer oficialiai lankė Prancūziją ir taip pat buvo pasitiktas širdingai.

Vokiečių ir prancūzų susitarinimas yra vienas iš pokarinių "stebuklų" Europoje. Kitas panašus "stebuklas," ar gal tiš išvada iš vokiečių - prancūzų suartėjimo, yra Europos šesiu valstybių muitų unija, kuri turi būti įgyvendinta iki 1970 metų. Kai dabar vokiečiai ir prancūzai pademonstravo savo suartėjimą ir yra nusistatę Europos būsimą muitų uniją paversti ir į pastovią politinę šesiu Europos valstybių sąjungą, Anglijoje prasidėjo gal sprendžiami "(Britų) Tautų Bendruomenės" ir didesniųjų kolonijų vadų pasitarimai dėl Anglijos dėjimosi prie Europos muitų unijos. Jei Anglija apsispręstų įsijungti į Europos muitų uniją, su ja kartu į tą uniją ištrauktų ir eilę kitų Europos valstybių. Taip iš vokiečių-prancūzų susitarinimo gali gimti vieninga Vakarų Europa, kuri jungtų virš 250 milijonų žmonių į vieną galingą ūkišką vienetą ir taip jau jungtų Europos valstybes į politinę sąjungą, kurios formos dar yra aptariamos, bet galutinai nenustatytos. Nuomonių skirtumas liečia klausimą, ar eiti prie Jungtinių Europos Valstybių kūrimo, ar pasitenkinti muitų unija ir politine bei karine sąjungą. Jei Anglija įsijungs į Europą, tai nėra abejonės, kad Jungtinių Europos Valstybių idėja bus palikta tolimesnei atečiai.

Europos valstybių vienijimasis nepatiko Sovietų Rusijai, kuri norėjo dėtis pasaulio valstybių vienytoja ir su karo jėgos pagalba nemažą Europos dalį "apvienijo" savo totalitariniais reţėjais, bet ta Europos dalis, kur Maskvos kareiviai neįkėlė kojos, apie maskolišką Europos apvienijimą ir girdėti nenori. Šiuo tarpu vienijasi laisvoji Europos dalis, kurios rusų kareivių čebatas nemindžiojo, bet ilgai niei apvienijusi Europa vis labiau pradės vilioti ir rusų pajungtąją Europos dalį; vilios ūkiškais mainais ir vilios savo laisvą susitvarkymu, ekonominiu gerbūviu ir kultūriniais ryšiais. Tą nujausdami rusai vedė pikta kovą prieš Europos gimstančią muitų uniją ir jai nesigailėjo savo rinktinį pravardžiojimų. Iš Prancūzijos rusai net pareikalavo, derybose dėl prekybos sutarties atnaujinimo, kad prancūzai rusų prekėms duotų tas pačias muitų lengvatas, kokias duoda kitoms "bendros rinkos" valstybėms. Žinoma, toks užsiprašymas buvo atmestas ir rusai dabar galvoja ieškoti ūkiško bendradarbiavimo su visu Europos muitų unijos bloku. Negalėjo nugąsdinti, tai siūlosi bendradarbiauti!

Vokiečių-prancūzų susitarinimas prasidėjo dar tik prieš dešimt metų, kada šešios Europos valstybės sutarė aptverti bendra muitų sieną savo plieno ir anglies gamyba. Ar susitarinimas kada nors nenutrūks, ypač pasitraukus dr. K. Adenaueriui ir gen. de Gaulliui iš vadovavimo savo tautos? Ateities atspėti niekas negali, bet galima pasakyti tik tiek, kad juo labiau Europos valstybės bus ūkiškai ir politiškai susitarinios, juo mažiau jos galės kiekviena atskirai mestis į karinės avantiūras, o todėl ir Vokietijos nacionalizmo ir grubuoniškumo atgimimas bus apsunkintas. Tokios perspektyvos taikiam Europos valstybių sugyvenimui kyla iš dviejų įtakingiausių Europos tautų—vokiečių ir prancūzų—susitarinimo.

Juozas Stilsonas

1891 - 1962

A. JENKINS

(Tęsinys)

Leido pasimatyti

Kalėjime, labai dideliai kambarį, lyg daržinę, vieną vienas laukiu pasimatymo su J. Stilsonu. Pietų laikas, 12 val. sustaugė kalėjimo sirenos, baisiai įkirus signalas.

JUOZAS STILSONAS

Kai važiuojam į Lewisburgą, mano bičiulis automobilio vairuotojas klausė, ko aš ten vykstu. Keistai jam atsakiau, kad vykstu kalėjime sk. lbtį streiką, kaliniams labai mažai moka, blogos darbo sąlygos, tai kasgi jiems padės, jei ne unija. Jis tik nusijuokė ir nedrąsiai prata-

... bene iš proto išėjai. ... aties tiklo jam neaiškinau, ... jam nebuvo reikalo nė žinoti, jo pareiga važiuoti, kur reikia, tai ir viskas.

Betgi man ilgai užtrukus, kai kalėjime tas įkirus alsas staugė, tai mano šofė istikrai pamane, kad aš ten kokį skandalą sukėliau ir iš en neišeisiu ir jau buvo be-irėngias važiuoti atgal be nanės.

Man irgi visokios mintys alvą krąšino. Pagaliau parodė mįs gražioje uniformoj kažkoks viršininkas, atsiėjo šalia manęs ir pradėjo gana simpatiskai kalbėti. Daug dalykų klausinėjo ir galų gale tarė:

—Aišku, tamsta esi geras kalinio draugas, bet aš Jūsų vietoje visgi nereikalaučiau specialinių privilegijų pasimatyti su savo draugu, nes ji gali pastatyti į didelį pavojų. Juk tuoj visi kaliniai sužinos, kad jis yra privilegijuotas kalinis, todėl jam gali atsitikti kas nors nepapra-

KARALIAUS SOSTO PRETENDENTAS AMERIKOJ

Vienas iš Ispanijos karaliaus sosto siekėjų, princas Juan Carlos su savo jauna žmona povestuvinėj kelionėj lankėsi ir Amerikoje. Baltuosiuose rūmuose jį priėmė prezidentas J. F. Kennedy.

sta, arba visi kaliniai gali pradėti maištauti ir reikalauti sau tokių pat privilegijų.

Gana mandagiai bandė perkalbėti, bet aš pasidariau neperkalbamas. Pagaliau parodė duris ir liepė eiti į kitą kambarį. Kambarys neplatus, bet labai ilgas, viduje siauras apie dviejų pėdų pločio per visą kambarį stalas ir iš abiejų pusių sėdynės. Liepė sėstis trečioje kėdėje, o jis pats atsisėdo iš pat galo, įsakė kalbėtis tik-tai angliškai, garsiai, kad jis galėtų girdėti, nesiseikinti ir rankų nelaikyti ant stalo. Tai tokios pasimatymo privilegijos.

Vis tik atsisėdau, tuoj pamaciau iš kito kambario galą ateinantį ir Juozą Stilsoną, visai nedrąsioje, kaip buvau tikėjęsis pamatyti, uniformoje, jis ėjo lėtai, iš tolo manęs nepažindamas. Tik priešėj arčiau pažino ir bėgte pribėgęs apibėrė mane daugybe klausimų: Kaip aš čia įėjau, kas mane įleido, kas naujo Brooklyne, kaip mano šeima, kaip draugai, kaip reikalai su "Naująja Gadyne" ir daug, daug kitų klausimų...

Paaškinau, kad atėjau kaip advokato Chandlerio firmos atstovas pranešti, kaip dalykai yra Washingtono ir vien tik apie tą dalyką man leista kalbėti. Pasakiau, kad šią savaitę būsi laisvas, visi dokumentai yra paruošti ir vien tik laukia prezidento Rooseveltto parašo. Juozui veidas nušvito ir aiškiai mačiau, kaip džiaugsmo asara nuriedėjo per veidą.

Kadangi nieko daugiau neleido kalbėti, tai greitai laiku pritrūkome kalbos. Pastebėjau, kad Juozas giliai užsimastė—ką veikti ir ką pradėti išėjus į laisvę?

Jam patariau per daug nesirūpinti, nes reikės vėl stoti dirbti prie "Naujosios Gadyinės", dėka adv. Chandlerio ir Amalgameitų unijos pirmininko S. Hillman pastangų gauni besąlyginę amnestiją su visomis piliečio teisėmis. Juozo veidas ir vėl nušvito.

Jis gerai žinojo ir tas visiems žinoma, kad daug kas išeina iš federalinio kalėjimo, bet išeina be visų pilietinių teisių, vien tik dideli politikieriai tas teises atgauna. Kol kas man nėra žinoma, kad paprastas žmogus išėjęs tuoj pat turėtų pilnas piliečio teises.

Sąskaitos bus suvestos

Lewisburgo kalėjime bu-

vo, o gal ir dabar yra leidziamas laikraštukas, kurį patys kaliniai suredaguoja, atspaudina ir platina kalinių tarpe. J. Stilsonas kaip laikraštinkas ir spaustuves darbų žinovas greit buvo priskirtas prie to laikraštuko dirbti kaip reporteris ir spaustuves darbininkas.

1936 m. liepos 17 d. Juozas Stilsonas gavo eilutę drabužių, bilietą į New Yorką ir \$10 pinigais ir buvo išleistas iš kalėjimo. Po virš 6 mėnesių nelaisvės, po daug rūpesčių ir nemažai darbo mūsų tikslas buvo atsiektas—Stilsonas išlaisvintas.

Dėlto apsidžiaugė ne vien tik Stilsono šeima, ne vien tik artimieji jo draugai, bet visi geros valios ir laisvę mylintys lietuviai. Nesidžiaugė dėl to tik Kremlius lietuviski agentai. Jie šia proga visoje nuogumoje parodė savo dantis ir gerai žinojo, kad sąskaitos su jais bus suvestos.

Laisvasis pasaulis suvedė sąskaitas su kito pabaigos agentais ir kriminalistais. Turiu galvoje Hitlerio rudmarškinį ir budelių likimą Niurembergo teisme ir eilėje kitų teismų. Liūdnas likimas ištiko jau nemažai ir Stalino enkavedistų. Betgi daug staliniečių lietuvių vis dar tebešliaužioja mūsų tarpe ir jie, lyg nekalti avinėliai, dedasi esą tik "progresyvūs" žmonės, nors vis tebedirba tą patį sunišką darbą ir tebešinaudoja demokratines santvarkos privilegijomis.

Aš esu tikras, kad ir su jais sąskaitos bus suvestos. Žmonių skriaudėjai ir jiems priartintieji turi susilaikyti at-pildo už žmonėms padarytas skriaudas.

Kuomet pirmą kartą Juozas Stilsonas buvo areštuotas 1917 metais, jam gelbėti buvo įsteigtas komitetas, apie kurį jau minėjome. Placioji lietuvių visuomenė, nežiūrint srovinių pasiskirstymų, gausiai rėmė pastangas J. Stilsoną išvaduoti. Katalikų srovės žmonės patys pirmutiniai uždėjo kaučiją ir visomis išgalėmis rėmė bendrą darbą ir niekas jokių skerspajnių nedarė. Kitaip buvo, kai Stilsonas an-trą sykį buvo areštuotas 1935 metais.

Nuteistas kalėti Juozas Stilsonas 18 metų gyveno laisvėje, visi jį pažinojo, visi žinojo, kad jis tas pats nuteistas Stilsonas, visuomeniškame darbe jam tek-davo susidurti su visokiais žmonėmis, tekdavo ne kartą pasiginčyti, pareikšti skirtingas nuomones, bet nie-

kam neatėjo nė į galvą mintis pastoti jam kelią ir padaryti asmeninę skriaudą. Iš to jau galima spręsti, kiek jis buvo gerbiamas mūsų visuomenėje. Visais laikais laisvoje Amerikoje vietos pakako visiems. Kitaip pasirodė komunistai Stalino auklėjimo rezultate.

Kai Stilsonas buvo areštuotas antrą sykį, vėl buvo įsteigtas komitetas jam gelbėti. Į tą komitetą įėjo šių žodžių autorius A. Jankauskas (Jenkins), K. Steponavičius, P. Kriaučiukas ir M. Antanaitis (du jau mirę, du dar gyvi). Apie pirmą to komiteto suauktą masinį lietuvių susirinkimą Brooklyne New Plaza Hall jau rašiau. Minėjau, kaip širdingai lietuviai parėmė J. Stilsono vadavimo reikalą. Bet atsirado išimčių.

Centro Biuro laiškas

Dvi dienas po jau minėto masinio lietuvių susirinkimo gavau laišką iš JAV Komunistų Partijos Lietuvių Centro Biuro sekretoriaus Antano Bimbos, kuriame griežtai reikalavo, kad Stilsono Gelbėjimo Komitetą būtų įleistas to "Biuro" atstovas, kad komitetas rūpintųsi gelbėti ne vien Stilsoną, bet ir septynių Scottsboro jaunuolių ir dar kokių ten Angelo Herndon.

Tas Komunistų Partijos Lietuvių Centro Biuro sekretoriaus A. Bimbos laiškas man buvo adresuotas 1936 metų sausio 9 d. Mes nutarėme tą laišką ignoruoti, nes gerai žinojome, kad Bimba nori ne Stilsoną gelbėti, bet jį dar labiau įklampinti ir visą reikalą sabotažuoti.

Centro Biuras su Bimba priešakyje laukė mūsų atsakymo 9 dienas. Po to "Laisvės" No. 15, 1936 m. sausio 18 d atspaudino ilgą pareiškimą ir viešai išėjo prieš Juozo Stilsono gelbėjimą, ypač prieš aukų rinkimą sekamai:

"Kas liečia davimą aukų dabartinam komitetui su Jankausku priešakyje, mes patariame susilaikyti."

Se tau, Jurguti, ir devintinė! Ar bereikia nuogėsio nusimaskavimo!

A. Bimba gerai žinojo, kad kol Jankauskas bus J. Stilsono Gelbėjimo Komiteto priešakyje, jam (Bimbai) ir jo Centro Biurui iš surinktų Stilsonui gelbėti pinigų neteks nė vienas centas, o tų pinigų, tegu ir kapitalistinių dolerių, Bimba visiškai nesibaidė ir dabar nesibaido. Taip komunistai parodė, kiek jiems rūpi politinių kalinių vadavimas.

Čia ir galima baigti mano pasakojimą apie Juozą Stilsoną. Dar trumpai prisiminsiu J. Stilsoną kaip organizacijos ir pareigos žmogų, kurio likimas glaudžiai yra susijęs su LSS organizacijos veikla ir nebevarginsiu skaitytojų, o Juozo Stilsono platesnį vertinimą paliksiu LSS istorijos rašytojui.

(Bus daugiau)

TURIME LIETUVOS ISTORIJA

Dar turime dr. V. Sruogienės Lietuvos istorijos kelis egzempliorius. Tai didžiausia ir visiems suprantamai parašyta knyga, 947 psl., su trimis žemėlapiais ir daug paveikslų. Kaina 12 dolerių.

Kas savaitė

Ką daryti su Kuba?

Klausimas ką daryti su kaimynine Kuba, kuri viešai giriasi gaunanti ginklų ir karo specialistų iš Sovietų Rusijos, pradeda vis labiau jaudinti Amerikos visuomenę. Rinkimų metais opozicija rodo nemažą karingumą ir siūlo Kubos klausimą išspręsti gana radikališkai—pašalinti kariuomenės užtenkamą kiekį ir klausimas išnyks. Bet taip "vengriškai" klausimas gal ne visai patogus būtų spręsti. Rusai galėjo vengrus skersti, bet ką rusai daro, amerikiečiams gal netinka daryti.

Jei visos Amerikos respublikos susitartų ir paskelbtų Kubai ūkišką blokadą, Fidel Castro "klausimas" irgi labai greitai laikku nebūtų klausimas. Bet iki susitarimo dar toli. Amerikos Valstybių Organizacija iki bendro veikimo dar nėra pribrendusi ir visai nerodo noro pribrešti, o todėl bendras žygis yra šiuo tarpu tik svajonė.

Taip ar kitaip, Kubos neišsprendžiamas klausimas gali dar ir kitų rinkimų sulaukti. Bet dieglys šone vis jaučiamas ir, visai galima, kad jam ištraukti bus surastos priemonės. Kur yra noras, ten atsiranda ir būdų.

Gal kartais ir Kubos revoliucijos vadai pagalvoja, kad 4,000 rusų karo instruktorių ir krūva rusiškų ginklų yra menka apsauga, palyginus su artimiausio ir galingo kaimyno draugiškumu ir gera valia?

L. B. Johnsono kelionė

Amerikos viceprezidentas L. B. Johnson ką tik grįžo iš ilgokos kelionės po kai kuriuos sąjungininkų ir draugiškų kraštus. Jis lankėsi Irane, Turkijoje, Kipre, Graikijoje ir Italijoje. Iranas, Turkija ir Graikija vis dar gauna žymią ūkišką ir karinę paramą ir Amerikos ir visose tose valstybėse viceprezidentas turėjo aiškinti, kodėl Amerika mano sumažinti tiems kraštams teikiamą pagalbą.

Viceprezidentas nesigailėjo ir patarimų jo lankomų kraštų valdytojams. Pavyzdžiui, Iranas kasmet gauna 300,000,000 dolerių pajamų už Irane iškasmą aliejų, bet tų pinigų nesunaudoja savo krašto ūkiui kelti. Už 300 milijonų dolerių galima labai daug ką padaryti, bet tiek pinigų kasmet galima išleisti biurokratams ir visokiems nenaudėjams penėti be jokios kraštui naudos.

Viceprezidentas taip pat užsiminė, kad kai kuriuose kraštuose socialinės reformos yra taip pat svarbus politinis ginklas kovoje prieš komunizmas kaip ir ginklai, o todėl Irane ir Turkijoje nesigailėjo tos rūšies patarimų.

Kipro saloje viceprezidentas patarė to krašto ministerijai pirmininkui arkivyskupui Mararios, kad jis pasiskaugotų, kad vieną gražią dieną neatsibustų komunistų valdomame Kipre!

Kiek tokie patarimai duos naudos, galima abejoti. Įpratę gauti pagalbą, sąjungininkai jos vis norės, nes visų lengviausia yra gyventi iš svetimos kišenės.

Alžerijoj paliaubos

Alžerijos susipešę vadai, po kelių dienų kautynių nutarė vėl susitaikinti ir kautynes pertraukė. Kalbama, kad dar rugsėjo 20 d. bus įvykdyti ir "rinkimai" į vietno sąrašo parlamentą. Bet ir pilietinio karo paliaubos ir žadameji vienpartiniai rinkimai, dar kabo ant plono siūlo ir gali likti pažadais, jei naujai išsikėpę pulkininkai ir kitokie kariški vadai vėl susipyks ir pradės "fanaberiją rodyti" eilinių krauju.

Rusų nepasisekimai erdvėj

Amerikos vyriausybė paskelbė, kad rusai per paskutiniuosius 2 metus darė bandymus paleisti raketas į planetas Marsą ir Venerą. Du kartus rusai bandė siekti Marsą ir nepasisekė, tris kartus bandė paleisti raketas į Venerą ir nepasisekė.

Nepasisekimai tokia naujame pasirojime yra neįsvengiami, bet rusai savo nepasisekimus slepia ir todėl Amerika turėjo jiems nušluostyti nosį, kad per daug garsiai nesigirtų.

Pasirodo, kad Amerikos mokslininkai tiksliai žino, kiek bandymų rusai darė, kada ir ar jiems sekėsi ar ne. Bet iki šiol Amerika tylėjo ir apie rusų erdvės tyrinėjimus ir jų nepasisekimus nieko nesakė.

Dr. Sobolevičius

Lithuanian-born dr. Sobolevičius ir vėl apgavo Amerikos kalėjimą, kai angliai jį gabeno į lėktuvą išvežti į JAV kalėjimą kalėti iki gyvos galvos. Šį kartą jis nusinuodijo ar užsinuodijo miegamaisiais milteliais ir be sąmonės gulė ligoninėje. Dar nežinia ar jis pasveiks ar ne.

Anglai dabar aiškina, iš kur jis gavo miegamųjų miltelių užsinuodijoti? Spėjama, kad jis juos susitaupe, kai jie jam buvo duodami ligoninėje, kai jis sveiko po savo bandymo nusizudyti peiliu.

Šnipas užsispyrusiai priešinasi grįžimui į Ameriką, į tą šalį, kurioje jis 1940 metais ieškojo prieblosčio ir kurią jis be gėdos išdavė šnipiniedamas Maskvos naudai. Įdomu, ar koks tai likutis gėdos, ar kas kita verčia tą žmogų ieškoti desperatiškų būdų išvengti kalėjimo?

J. D.

GAVOME NAUJĄ

ZODYNĄ

Lietuviškas angliškas žodynas, parušė Vilius Peteraitis, 586 puslapių, kaina 7 doleriai.

TIKRA TEISYBĖ

Apie komunistus jų rasite Keleivio išleistoje knygutėje "Tikra teisybė apie Sovietų Sąjungą."

Joje rasite bendrų žinių apie Sovietiją, apie jos padėtį, kaip bolševikai paėmė valdžią, tvarko ūkį, kokios yra darbininkų padėtis, apie koncentracijos stovyklas, sąžinės laisvę ir t.t. ir t.t.

Ypač šiuo metu ji naudinga ir įdomi paskaityti. Jos kaina tik 50 centų.

KAS NIEKO NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPEIKIA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO RASO,
TAS DUONOS NEPRAŠO.

Balfo naujienos

Sudarytas Balfo XI Seimui Rengti Komitetas

Balfo Centro Valdyba rugpjūčio 29 d. posėdyje patvirtino XI Seimui, kuris bus spalio 12-14 dienomis, Rengti Komitetą šios sudėties: pirmininkė dr. Elena Armanienė, sekr. Vl. Bačanskas, izd. J. Kazakevičius, svečių kvietimui Th. G. Gray-Grasas ir Charles W. Kačauskas, svečių priėmimui—St. Vitkauskas, banketo komisijos pirm.—Vl. Bačanskas, meninės programos vadovas—Balys Brazauskas, spaudos sekcijos vadovai—Al. Radžius ir D. Klimienė, pobūvio—Genė Radžiutienė, J. Šilgalis, A. Sajauskas, E. Kasinskas.

Balfo Seimo banketas

Seimui rengti komiteto pirm. dr. E. Armanienė praneša, kad, Seimo posėdžiam pasibaigus, bus banketas, kuris įvyks Seimo viešbutyje—Southern Hotel—spalio 13 d. 7:30 val. vak. Už 6 dolerius bus duodama vakarienė, bus meno programa ir šokiai iki 12 val., grojant dūdų orkestrui. Bankete tikimasi garbingų ir daug svečių, bilietai jau gaunami pas rengėjus. Banketo dalyviai turės tikrą malonumą ir prisidės prie šalpos lėšų surinkimo.

Delegatai į Balfo Seimą

Jau išsiuntinėtis visos informacijos Balfo skyriams apie XI Seimą Baltimorėje. Kiekvienas skyrius turi teisę pasiųsti vieną atstovą nuo 25 narių. Šiuo metu JAV yra per 60 veikiančių Balfo skyrių. Dėl atstovų ir kitų klūčių ne visi skyriai atstovus gali siųsti, tačiau jų būna per 70 (Steigiamajame seime 1944 m. Chicagoje buvo 23, o X-me seime Chicagoje 1960 m. 79 atstovai). Girdėti, kad į XI Balfo Seimą vyks daug delegatų: New Yorkas siųs net 10, Detroitas porą automobilių, o iš Chicago laukiama vieno autobuso.

Balfo seimai ir aukos

Skyrių atstovai paprastai atveža į seimą ir aukų šalpai. Daugiausia aukų (\$22,026) buvo atvežta į IX Balfo Seimą Newarke 1958 metais, mažiausia (\$1,510) gauta III Balfo Seime Chicagoje 1948 metais. Dešimtyje buvusiųjų Balfo seimų buvo gauta 82,829 doleriai. Tai didelė pasipirtis šalpos darbams. Deja, tie pinigai jau išleisti šalpai.

Baltimorės baltininkai rengia seimą ir jau kaupia aukas. Jie tikisi ir iš banketo šį tą sutauptyti, nes daug darbų atlieka patys.

Visi Balfo skyriai seimo progą labiau pajuda. Ypač šiemet seimas turėtų sulaukti aukų, nes graudžių pagalbų prašymų tiek daug, o lėšos, seniau kiek sutauptytos, nepaprastai senka.

Baltininkai tikrai neleis "Balfo aruodams" ištuštėti.

Konkretūs darbai ir silpni Balfo veikėjai

Vien šiais metais Balfas per geležinę sieną perlaipino virš 1,500 individualinių siuntinių. Prašymai tebe-

plaukia ir net gausėja. Per tą pat sieną prasiveržia ir pa dėkos ašaros.

Vokietijos lietuviai prašo dviems metams net 200,000 dolerių paramos pinigais (Balfas surenka tik apie \$150,000). Kituose pasaulio kampuose vargan nuklydę broliai šaukiasi pagalbos. Norinčių aukoti ir dosnių lietuvių JAV yra labai daug, deja, nėra kas surinkti jų aukas. Didesnė pusė įsteigtų skyrių numirė prieš pradėdami veikti. Retai kuriam Pensilvanijos lietuviui žinomas Balfo vardas ar jo darbai, o ten yra dešimt tūkstančių lietuvių.

Varduvės, vestuvės, net buv. tremties gimnazijų prisiminimai suburia daugiau lietuvių prie puotos stalo, nei gerai organizuotas Balfo parengimas. Kas pasakys, kodėl?

Skyriai nustoja veikti, nes nebėra valdybų, veikėjų. Kodėl?

Gal XI Balfo Seimas suras atsakymą, o gal atsakymą žinai Tu, mielas skaitytoja? Tuo atveju rašyk į Balfo Centrą, 105 Grand St., Brooklyn 11, N.Y., ir nepamiršk aukeles šalpai.

Maldos už Balfo rėmėjus

Šiomis dienomis Balfo Centras gavo iš Lietuvos per Australiją tokio turinio padėką:

"Baisaus prieš protezinę širdis mendo mus. Girdėti apie tuos žiaurumus yra vienas dalykas, o išgyventi—visai kas kita... Įsisiūbavęs prabangoje mechaninis pasaulis, grimu padengęs Dievo duotą veidą, nenori matyti nei girdėti kancijų nei aimanos. Į viską moja ranka, pragaro realybę vadina iliuzijomis.

Jūs (baltininkai) išsiskiriate iš kitų šiame akmens širdies amžiuje, jūs atsisakote nuo vieno kito malonumo, kad padėtumėt kenciančiam tautiečių. Už Jus padėkos vietoje nuolat meldžiuos matytės išmokytais žodžiais:

Padaryk, šventa širdie Brangioji, Kad Tėvynė mūs mieloji Puoštas dora ir vienybe, Sutikimu ir blaivybe.

Balfo Reikalų Vedėjas

GERIAUSIA DOVANA

Jei galvojate apie dovaną savo pažįstamam ar draugui, tai atsiminkite, kad geriausia dovana bus šios knygos:

H. Tautvaišienės "Tautų kapinynas Sibiro tundroje," kaina \$1.25.

Stasio Michelsono "Lietuvių Išeivija Amerikoje," kaina minkštas viršelis \$4, kietais \$5.00.

Stepono Kairio "Lietuva budo", kaina \$5.50.

Kipro Bielinio "Dienojant", kaina \$6.00.

Kipro Bielinio "Penktieji metai", kaina \$6.00.

Jas galite gauti ir Keleivio administracijoje: 636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

SENATORIAUS LAIMIKIS

Massachusetts velstijos senatorius Ben Smith netoli Rockport, Mass., sugavo 726 sverų žuvį tuną. Senatorius vargo 41 minutę, kol ant meškerės užsikabinusią žuvį į laivelį įvertė.

WILKES BARRE, PA.

Angliakasiai streiką laimėjo

Pereitą kartą rašiau, kad angliakasiai streikuoja. Dabar galiu pranešti, kad jie, porą savaitių pastreikavę, laimėjo: bendrovės vėl mokės į Gerovės Fondą po 70 centų nuo iškastos anglių tonos, ir tuo būdu pensininkai, kurių yra apie 16,000, galės gauti kas mėnuo po \$30.

Vietos spauda skelbė, kad Gerovės Fondui bendrovės yra skolingos apie 2 mil. dolerių, bet unijos centras tyli, kiek bendrovės skolingos ir kiek jos tos skolos sumokės.

Prieš metus buvo sudarytas Pensininkų Komitetas. Jis pasamdė advokatą, kad sužinotų, kiek tikrai bendrovės skolingos Gerovės Fondui, nes iš unijos, kaip minėta, tų žinių negali gauti. Į unijos skyriaus mitingus pensininkai mažai tesilanko ir to klausimo nekelia.

Pasisekusi Lietuvių Diena

Rugsejo 3 d. Sans Souci parke buvo 48-ji Lietuvių Diena, kurią surengė Wyoming Klonio Lietuvių Dainos Draugija.

Programos vedėjas buvo Wilkes kolegijos prof. Bronius Kazlas, kuris trumpai apibūdino lietuvių veiklą čia ir Lietuvoje.

Po jo kalbėjo ir S. Sukvytis angliškai Jis čia gimęs prieš 66 metus ir augęs. Jo

JUOZAS STALINAS

Šiandien, kada prieš 8 metus miręs Juozas Stalinas pačių komunistų paskelbtas didžiausiu žmogžudžiu ir jo lavoną išmestas į mauzoliejus Maskvoje, labai įdomu paskaityti Keleivio prieš 15 metų išleista knygelę—

JUOZAS STALINAS, ARBA KAZIP KAUKAZO RAJBAININ-KAS PASIDARĖ RU-SIJOS DIKTATORIUM

Kaina 25 centai. Įsigykite tą knygutę!

J. Krasinskas

motina gimusi Lenkijoje, o tėvas Lietuvoje. Lenkai jį savinasi, bet dabar jis įsitikinęs esąs lietuvis. Jis vadovauja žinomam orkestrui—McNamara Band, kurio koncertas bus rugsejo 23 d.

Choras, kuriam vadovavo muzikas J. Varaitis, sugiedo- jęs JAV ir Lietuvos himnus, sudainavo 4 dainas: J. Čičausko Už tėvynę, M. Petrausko Šu nakcely ir Vyturė- lį ir A. Aleksio Jaunystę.

Viešnia iš Filadelfijos Juzė Augaitytė padainavo V. Banaicio Oi, nėra niekur, J. Tallat-Kelpšos Žaliojo gire- lę, M. Alšlepenaitės Užne- munių dainą ir St. Šimkaus Palankę, palankę.

Jai akomponavo Ona Mraz-Dapkutė. Publikkos buvo per 1,000.

J. V. Stanislovaitis

HARTFORD, CONN.

Royal McBee rengiasi streikui

Royal McBee rašomųjų mašinelių bendrovės 2,200 darbininkų ruošiasi paskelbti streiką, jei bendrovė nepriims unijos statomų sąlygų naujai sutarčiai pratešti. Sutartis pasibaigė rugpjūčio 31 d. Atrodo, kad pavyks susitarti.

Pr. Naunčikas

WORCESTER, MASS.

Korespondento "malonumai"

Rugsejo 1 d. organizacijų reikalais nuėjus į Lietuvių Piliečių Klubą ir besikalbant su Andriumi Baranausku, priešo mažo ūgio vyrukas ir pradėjo mane kamantinėti, plūsti ir grasinti kam aš Keleivio Nr. 34 parašiau, kad automobilio nelaimėje nukentėjo ir Stasys Kleinas.

O apie tai jau daug plačiau parašė vietos amerikiečių laikraštis. Reikės pasiteirauti policijai, kodėl tas vyrukas taip bijo, kad jo vardas nebūtų minimas lietuvių spaudoje.

Daug vaistų yra nuo meilės, bet nė vienas jų neveikia. Japonai

J. Krasinskas

NEW BRITAIN, CONN.

Skinner Chuck streikuoja

Šitos įmonės darbininkai, kurių yra apie 200, tebestreikuoja nuo liepos 18 d. Jie priklauso U.S. Workers unijos 1279 skyriui. Unijos centras moka streikuojantiems nedidelę pašalpą, todėl darbininkai gali streiką tęsti.

Yra sudaryta taryba ginčui išspręsti. Jai pirmininkauja Aaron Horwitz. Abi šalys laikosi tvirtai ir kiekviena mano laimėti.

Pagal seną sutartį darbininkai privalo gauti apmokamą atostogų, bet bendrovė nesutinka už jas mokėti, kol negrįš į darbą.

Bendrovė giriiasi, kad ji darbą tęsia normaliai, bet unijos vadovybė tai neigia, nes 80% darbininkų pikeluoja.

Atgijo draugijų veikla

Baigėsi atostogos ir kitoki vasaros malonumai. Tada ir organizacijų darbai pagyvėja. Dabar prasidėjo metas draugijų veiklos gairėms nusmaigstyti.

Rugpjūčio 31 d. Varpo Klubu patalpose susirinko vietos draugijų, kurios sudaro Lietuvių Tarybos skyrių, atstovai. Tik tenka apgailestauti, kad vieno atstovo jau nebebuvo. Tai Pijaus Poškaus, kurį negailestinga mirtis išskyrė iš mūsų tarpo. Jis buvo Amerikos Lietuvių Tarybos skyriaus pirmininkas ir veiklus kitų draugijų narys.

Todėl ir šiame susirinkime jo vietą teko užimti vicepirmininkui M. Grimailai. Pagerbus mirusįjį, svarstyta Vasario 16 minėjimas ir kiti reikalai. Tarp kitko nutarta pakviesti kalbėti inž. Miklovą, kada jis lankysis Naujojoje Anglijoje; suengti koncertą su šokiais, kurio programai atlikti pakviesti Hartfordo meno jėgas; paraginti visas draugijas siųsti savo atstovus į Tarybos posėdžius, kurie būna Varpo Klubu patalpose kas mėnuo paskutinį penktadienį 8 val. vakaro. Posėdžius gali lankyti ir visi tie, kuriems rūpi Lietuvos išlaisvinimo ir vietos visuomenės gyvenimo pagyvinimo reikalai.

Rūpinasi išlaisvinti lietuvių iš kinų kalėjimo

Kinijos kalėjime sėdi iki gyvos galvos nuteistas tariaimai už šnipinėjimą iš čia kilęs Daunys-T. Downey. Dabar po prašymu jį paleisti renkami parašai. Manoma surinkti bent 50,000 parašų ir įteikti JAV vyriausybei, kad ji darytų žygių jam išvaduoti.

Pr. Naunčikas

MERIDEN, CONN.

Pamišęs mokytojas

Aukštesniosios mokyklos mokytojas Albert Peel, 37 m. amž., pusę valandos vedė kovą su policija.

Jis, užlipęs ant stogo, pradėjo šaudyti į policiją, paleido 14 šūvių, bet nepataikė. Pagaliau sužeistas pasidavė. Policija nuvežė jį bepročių ligoninėn ištirti.

Pr. Naunčikas

Daug vaistų yra nuo meilės, bet nė vienas jų neveikia. Japonai

J. Krasinskas

Maironio stovyklą aplankius

Kelios mylios už Plymouth, netoli Manomet, amerikiečiai skautai turi įsirengę labai erdvią pastovią stovyklavietę pušyne, prie nedidelio ežerėlio, pavadintą Camp Child, Manomet, Mass.

Jau penktą kartą ir lietuvių skautų jaunimas rugpjūčio paskutinę savaitę išsiunuoja šią vietovę ir, sugužėjęs iš viso Atlanto pakraščio, pradedant mažais vilkiukais su paukštytėmis ir baigiant akademinių jaunimo senjorais ir senjorėmis, įsikuria palapinių kaimelius su savom valdžiom ir jų leidžiamais potvarkiais.

Ir šio rugpjūčio 26 d. jau nuo pat ryto viena paskui kitą prieš didžiuosius vartus aikštėje lygiomis eilėmis pradėjo rikiotis visokio plauko ir visokio ūgio mašinomis, o iš jų nešuliais apskroves virto jaunimas, registravosi netoli vartų pastatytoje būdėje ir traukė į paskirtas vietas.

Užvirė palapinių statybos darbai, ir po kelių valandų atgijo visa plati stovykla.

Trys jaunuoliai, skautų vyčių kandidatai, Vladas Bileris, Rimas Karmazinas ir Saulius Mrozinskas, rugpjūčio 21 d. anksti rytą, apžergę dviračius, su visa manta iškeliavo iš dangoražių pavėsio—New Yorko ir, niekam nė ačiū, laiku atkeliavo į stovyklą. Pirmą dieną jie sukurė 110 mylių. (Toliau kaip iš Kauno į Zarasus). Vyrai ne iš kelmo spirto! Nukvoję miegamuose maišuose mėnuliu užsikloję.

Tik Amerikos civilizacijai plačiai išsiplėtus ir visas pa-

keles moteliais apkaisius, kai kur policija draudus atviram lauke, kad ir gero medžio prieglobstyje, nakvoti.

Pirmadienį, rugpjūčio 27 d., prasidėjo normalus stovyklos gyvenimas, darbų darbelių, rūpestių rūpestėlių pamargintas,—su pratybom, pašnekesiais, laužais, na, ir... poilsio valandėlėm.

Ir taip dienele po dienele dažnai lietuva (net gana audringo) sumirkyta prabėgo visa savaitė.

Šeštadienį, rugsejo 1 d., pasirodė jau vienas kitas svetelis.

V. s. Faustas Kirša net ir paskaitą apie Maironį skaitė visai stovyklai susirinkus didžiojoje valgykloje.

Sekmdienį, rugsejo 2 d., jau nuo ryto aikštėje mašinų rikės, kaip Detroito prie Fordo fabriko. Svečių tarpe vienas kitas platesnei išeivijai girdėtas ir matytas, kaip Vitalis Zukauskas iš New Yorko, Vilius Bražėnas iš Stamfordfordo ir daugel kitų. Iš Chicago atvyko vyr. skaut pavad. jūrų sk. inž. Juodelis.

5 val. po pietų vėliavų aikštėje išsirikiuoja visa įgula su štabais, apsupta svečių ir tėvų žiedo. Seka raportai, įsakymai, padėkos, dovanos ir... širdyse graudulys... (kad reikia išsikirstyti). Užtat visi bendrai ir kiekvienas dar atskirai linki vieni kitiems ir kitais metais susitikti, pasimatyti.

Nors, kaip iš raportų girdėjome, saulutė stovykloje tematė vieną valandą, bet vidinė šilima gaivino visus, ir ir nuotaika buvo labai pakili. Paskutinį atsisveikinimo laužą, ir tą šventino Cape Codo lietuva.

— Ilglau atsiminsim, didesni augsim,— guodžiasi jaunimas. Vargas, nepatogumai grūdina.

Dar reikia suminėti stovyklos spaudos skyrių, kuris leido "dienraštį" Misko Aidas. Sakoma, kad lietuviui neskaito, neprenumeruoja savos spaudos. Netiesa! Norėjau įsigyti visus Misko Aido numerius (nuvykau tik savaitgalio), bet negavau. Nėra. Visi išparduoti alei vieno. Tik paskutinį numerį vos ne vos pagavau:

"Misko Aidas Nr. 6-7, p.8. LSS Atlanto Rajono skautų stovyklos laikraštis. 1962 m.—Maironio Metas—rugsejo mėn. 2 d. Camp Child, Manomet, Mass. Redaktorius ps. Juozas Benesiūnas."

Jame skaitome, kad sesės turėjo 28 paukštytes, 63 skaites, 25 vyr. sk. ir kandidates ir 11 narių štabą.

O broliai—39 vilkiukus, 43 skautus, 36 sk. vyčius ir jų kandidatus ir 9 narių štabą. Iš viso vieni ir kiti po 127, o bendrai 254, neskaitant savaitgalio stovyklavusių.

Siemet amerikiečiai stovyklą tesutiko išnuomoti su sąlyga, kad jie ir maistą gamins. Stovyklavusieji skundėsi, kad jis buvo prastas.

Kr.

Pranas Naujokaitis: UPELIAI NEGRĮŽTA I KALNUS, 509 pusl., kaina \$5.00.

Vincas Ramonas: MIGLOTAS RYTAS, 166pusl., kaina \$2.00.

Juozas Švaistas: 210B-RAI PLAUKIA, romanas ravičiaus gyvenimo, 233 ps., iš knygnešio kun. M. Sidakaina \$2.50.

Aloyzas Baronas: LIETAIR BEDUGNĖS, premijuotas romanas, 279 ps., kaina \$3.00.

Aloyzas Baronas: VIENISI MEDŽIAI, 117 ps. kaina \$1.50.

Juozas Švaistas: JO SUZADETINE, premijuota s romanas iš Vinco Kudirkos gyvenimo, 394 pusl. kaina \$4.00.

Alė Rūta, MOTINOS RANKOS, romanas apie motinos meilę, jos tikslą ir rūpestį išauklėti savo vaikus pilnais žmonėmis ir tikrais lietuviiais, 397 ps., kaina \$4.00.

Jurgis Gliuda, SIKSNOSPARNIŲ SOSTAS, premijuotas romanas iš politinių emigrantų gyvenimo, 268 ps., kaina \$2.50.

Vytautas Alantais: TARP DVIEJŲ GYVENIMŲ, 462 pusl., kaina \$4.50.

Iš pavergtos Lietuvos

Be rusų kalbos neapsieisi

(E) Kai "Komunisto" bendradarbiai keliavo po įvairias Sovietijos respublikas, jie džiugiai pripažino, kad, esą, rusų kalbą mokant įmanoma laisvai susikalbėti ir su Ukrainos kolchozininku ir su Kaspijos žvejais ir naftininkais. Pagal uzbekų patarimą, "rusų kalbos mokėjimas atveria širdį"... Ką rusų kalba esanti svarbi, tai įrodo, žurnalo nuomone, ir tai, kad Maskvoje negrai kubiečiai, vietnamiečiai intensyviai mokosi rusų kalbos (panašiai daro ir viso pasaulio studentai, besimokydami svetimo krašto universitetuose,—E.) Rusų kalbos pranašumą, pasak "Komunisto", įrodo dar faktas, kad į Rostovo universitetą metams rusų kalbos pagilinti atvykusios septynios Vilniaus universiteto studentės, būsimos filologės...

Teatrai pradėjo sezoną gastrolėmis

(E) Po vasaros atostogų Lietuvos dramos teatrai naują sezoną pradėjo gastraliniais spektakliais. Vilniaus Akademini Dramos Teatras Alytuje suvaidino čekų pjesę "Tokia meilė," o Tauragiuose pastatė Ibseno "Smėklas." Dvi Klaipėdos Teatro grupės Lietuvos miestuose rodo "Odisejas jau nebe-gris" ir "Rožės ir laimė." Su gastrolėmis važinėja ir Kau-

no, Panevėžio, Šiaulių, Kapsuko (Marijampolės) teatrai. Vilniaus Dramos Teatras naujame sezone numato pastatyti keturias pjeses lietuvių dramaturgų: K. Sajos, V. Rimkevičiaus ir kt. Kau-no Dramos Teatras numato pastatyti K. Inčiūros istorinę pjesę "Zemaičiai." Kapsuko teatrui vilnietis gydytojas įkėlė pjesę "Iliuzijos ir kasienybė," liečiančią lietuvių išeivių gyvenimą Amerikoje.

Kultūros M-jos Meno Reikalų Valdybos vyr. red. Regina Mikalauskaitė, kalbėdama per Vilniaus radiją (rugp. 5 d.), pasidžiaugė, kad beveik visi nauji lietuvių autorių kūriniai liečia dabartinę Lietuvos gyvenimą. Žinoma, numatyta pastatyti ir satelinių ir kai kurių Vakarų kraštų dramaturgų veikalų. Vilniuje pirmą kartą numatoma statyti B. Brechto pjesę, Kaune —Dumzės "Dama su kamelijomis," o to, rengiamasi statyti ir vieną iš A. Millerio dramų.

Iškelta muzikologės

J. Ciurlionytės veikla

(E) Vilniaus radijas rugpjūčio 25 d. transliavo ištrauką iš Balsio baletų "Eglė žalčių karalienė" ir ta proga nurodė, kad muziką baletui kurdamas Balsys rėmėsi Ciurlionytės liaudies meno šaltiniais. Esą, jos turimi liaudies dainų rinkiniai, ta-tosaka esąs neišsemiamas liaudies meno šaltinis lietuvių kompozitoriams.

Lietuviai Lenkijoje

M. Kmita vadovauja L. Kultūros D-jai Varšuvoje

Šiuo metu Lietuvių Visuomenės Kultūros Draugijos Varšuvos skyriaus valdybą sudaro: M. Kmita—pirmininkas, A. Stoberis—pirmininkas, N. Bučaitė ir K. Svainovskis.

Pagyvėjo kultūrinis gyvenimas Varšuvoje

Lenkijos lietuvių neperodinis leidinys "Aušra" 4 nr. praneša, kad pastaruoju metu pagyvėjusi lietuvių kultūrinė veikla Lenkijos sostinėje — Varšuvoje. Pasirodo, Vilniuje veikianti draugija kultūriniais ryšiams su užsienio šalimis palaikyti (jos pirmininku ligi mirties buvo P. Rotomskis) Varšuvos lietuviams siuntusi daugiau laikraščių, periodinių leidinių, lietuviškų dainų plokštelių.

Lietuviškos knygos Seinų apskrities bibliotekose

Seinų apskrityje veikia 9 viešosios bibliotekos, jų tarpe 8 valsčiuose. Šių pastarųjų tarpe lietuviškos knygos skaitomos penkiose bibliotekose: Klevuose, Aradnikuose, Punkske, Smalėnuose ir Vidugiriuose. Didžiausią rūpestį sudarąs lietuviškų knygų trūkumas. Ne taip seniai jų turėta vos 2,663, ir toks skaičius negali patenkinti ligi 1,000 lietuvių skaitytojų. Kai 1960 metais bibliotekos visiškai negalėjo įsigyti lietuviškų knygų, tai 1961 m. iš gautų katalogų buvo užsakyta apie 1,000 knygų (jos išleistos Lietuvoje), tačiau ir iš jų tegauta 221. Viena iš geriausiai vedamų—Punkso valsčiaus biblioteka, jos vedėja—Genė Anuškevičienė,

(Spaudos kelias iš Vakarų į Lenkiją yra ap sunkintas.—E.)

Lietuviška daina Punkske

"Aušroje," rašydama apie lietuvišką dainą Punkske apylinkėje, V. Pajaujienė pastebi, kad dainai vystyti reikalingos sąlygos: ramus, be pavoja, didelių rūpesčių gyvenimas, laisvas laikas, be to, bendri siekiai, kurie jungtų ir burtų visuomenę. Punkske yra būtinai reikalingi lietuviškų dainų išmokti kaimo jaunimui. Po pastarojo karo Punkske apylinkėje dainai populiarinti daug padarė Valinčius. Jo sukurtas choras stiprus, turi kaimo ansamblio pobūdį. 1961 m. pradžioje Punkske, Lietuvių Kult. Namų iniciatyva, buvo suorganizuotas kamerinio pobūdžio moterų choras, vadovaujamas V. Pajaujienės. Choro gastrolės Seinuose, koncertai Punkske turėjo didelio pasiekimo.

Lietuvos draugų ratelis Vroclave

Lenkų ir lietuvių gyventojų pastangomis vakarinės Lenkijos srityse, Vroclavo mieste (buv. Breslau) veikia Lietuvos Draugų Ratelis.

(Elta)

Nė vieną akimirka tu neprivalai leisti sau galvoti, kad esi karis nors per senas, nes toji mintis labai greit tave pastatytų ton tikrąjį, dar nepasirodžius nei veido raukšlėms, nei pasenėjusiai išvaizdai. Nieko nėra tikresnio, kaip ta pažiūra, kad esame tokie, kaip galvojame, kad esame panašūs į savo mintis.

O. Swett Marden

Ir kiekiausia uolą sudaužo minkštas vanduo.

VIENUOLYNĄ PAKAITĖ Į LIUTUS

Vienuolė Shirley Farmer, 22 metų amžiaus, paliko katalikų vienuolyną Londone, išbuvusi ten 5 metus. Mat, jai geriau patinka liutus dresuoti (mokyti).

Knygų derlius

J. Vlks

Nėra ko skųstis, šių metų pavasario ir vasaros knygų derlius geras ir įdomus.

Stai, be plačiai skaitomos H. Tautvaisienės knygos "Tautų kapinynas Sibiro tundroje", išleistas ALSS Literatūros Fondo, Nidos Knygų Fondas išleido jau mirusio visuomenininko profesoriaus Mykolo Biržiškos "Dėl mūsų sostinės" (iš Vilniaus darbo atsiminimų nuo 1919 m. liepos 1 d. ligi 1920 m. spalio 9 d.). Nors toje knygoje sudėta kas seniau dalinai spaudoje buvo pasirodę, bet tie atsiminimai yra istoriniai nušviečiantieji kovas dėl Lietuvos sostinės Vilniaus, todėl toji knyga vertinga ir skaitytina.

Tas pats Nidos Knygų Klubas Londone išleido Pulgio Andriūso "Daina iš kito galo." Čia Pulgis Andriūšis, dabar gyvenantis Australijoje, tenyškė lietuvių gyvenimą praleido pro savo kūrybos koštuvą, juokingai išryškindamas to gyvenimėlio su-siklosčiusius klotus.

Pulgio Andriūšio juokas nėra nei piktas, nei kerštingas. Kartu nėra nei išgalvotas, o vaizdžiai paimti iš gyvenimo tikrovės, tik sukalta. Čia kai kas kiek padidinta, nelaukta sudėstyta ar nuspalvinta, kad juokingoji pusė labiau išryškėtų, skaitytoją linksmai nuteiktų, kad, kaip sakoma, jis kai kada ir pro asaras pasijuoktų. Iš viso toje 134 puslapių mažo formato knygoje sudėta 19 nuotaikingai sukurtytų vaizdėlių. Tai knygai, lyg įžangos žodį—"Užkalbėjimą"—eiluotai nusako toks pat humoro mėgėjas Antanas Gustaitis, jau pirmuoju posmu autoriui linkėdamas:

"Pykuoli, dievaiti prabočių rūstybės, Pavertęs į žalčius veikėjų dzidas, Palaimink Andriūš, kurs tyruos istibės Vanojas erškėčiais už mūsų ydas."

Pedagogas Jonas Valaitis iš rusų kalbos išvertė M. Zoščenkos "Satyrinės novelės." Išleido Chicago Lietuvos Literatūros Draugija. Spaudos darbą atliko Naujienos.

M. Zoščenkos satyrines

noveles beskaitydamas, įsimagini ne tik pasijuokti, bet ir pagalvoti, kur veda susovietintos Rusijos gyvenimą komunistai, tap iškrūdydami to gyvenimo veidą.

Viename apsakmyly, pavadiname "Nervingi žmonės," pasakyta: "Tas teisinga, manieji broliukai. Nervai—nervai, o peštis nedera."

O vienok pešasi ir vagia. Ir dar tokia pastaba: "Žmogus ne blusa, prie viso ko pripranta." Toks tas sujauktas bolševikinis gyvenimėlis, ir Zoščenka jį sodriai nupaisakoja.

"Dainoj iš kito galo" ir "Satyrinėse novelėse"—tų juokelių iki kelių.

Italijoje gyvena vienuoliai salaziečiai jau iš eilės pasirodę su keturioliku savo leidiniu—Balės Vaivorytės "Nardžio pulkas". Tas 160 puslapių kūrinys susideda iš 14 apsakmylių, skirduoda bendrą Lietuvos mokyklos gyvenimo vaizdą. Tai būtų lyg kūrinėlis, skirtas jaunam skaitytojui, bet jis įdomus ir bet kuriam kitam suaugusiam. Autorė tą savo veikalą paskyrė našlaitėlei Daliai.

Balės Vaivorytė nėra naujokė vaikams skirtų dalykėlių rašytoja. 1952 m. už jos parašytą knygęle "Viltakių vaikai" Lietuvių Rašytojų Draugija paskyrė premiją. 1951-52 m. jos sukurtas scenos vaizdelis "Našlaitė" buvo Chicagoje bene 5 kartus suvaidintas.

Galop lietuvių kalba pasirodė demokratijos šalyse išgarsėjusio Jugoslavijos buvusio komunistų veikėjo Milovan Džilos parašytas veikalas "Naujoji klasė."

Cia to žymaus Jugoslavijos atsivertėlio komunisto Milovan Džilos išdėstyta, kodėl jis liovėsi tikėjęs, kad komunistas, panaikinęs privačią nuosavybę, kartu panaikino ir bet kokio išnaudojimo klasę. Deja, Milovan Džilas įžiūrėjo, kad komunistų primestoji sovietinė santvarka sudarė sąlygas naujai išnaudojimo klasei gimti. Ir ji gimė. Ją sudaro komunistai ir komunistų biurokratija. Privati nuosavybė, nors ir panaikinta, bet ir pramonės įmonės, ir amatai,

ir žemės ūkis—viskas atiduota valdyti ne pačiai visuomenei per jos rinktus atstovus, o suimta į valstybės rankas. Nuosavybę valdyti pavesta biurokratijai—valdininkijai be jokios visuomenės kontrolės.

Sovietų Sąjungoje administracija, įstatymų leidimas, kontrolė bei teisingumas yra sujungta į vienas biurokratijos rankas. Jų visuomenės balsas, tos visuomenės kontrolė, neliečia. Tokio komunistų tvarkomo gyvenimo apystovose gimė naujoji išnaudojimo klasė.

Komunistų ideologijos kūrėjas Leninas nuslydo nuo K. Markso skelbtos teorijos. Leninas K. Markso mokslo pagrindus savaip iškreipė. Ko Leninas nespėjo įvykdyti, tą Stalinas žiauriomis priemonėmis vykdė.

Anot Milovan Džilas, K. Marksas savo sukurtoje teorijoje ne visa pramatė, kaip ateities ūkiniame gyvenime klostysis žmonių santykiai. Nauji technikos išradimai, patobulinimai, galop atominės energijos panaudojimas į ūkinio gyvenimo santvarką įnešė daug naujo, anksčiau nepramatyto.

Komunistų partija nuslydusi nuo Markso sukurto teorijos bei nepaisanti ir nesiskaitanti su gyvenimo naujybėmis, ir todėl jos įgyvendinta sovietinė santvarka pasuko šunkeliais.

Ir turint galvoje buvusios carinės Rusijos atsilikimą kultūroje ir ūkiniame gyvenime bei darbininkijos neorganizuotumą ir jos besąlyginę išnaudojimą, lengva suprasti, kad tokios apystovos palengvino toje atsilikusioje šalyje įsigalėti klaidingai komunistų teorijai. Kadangi Rusijos nebūta pribrendusios parlamentarijam gyvenimui, tai lengva buvo komunistam parlamentarinę santvarką paneigti. Bet smurtu įsigalėjus, tenka valdžioje išsilaikyti irgi tik teroro priemonėmis.

Visa tai M. Džilą ir nukreipė nuo komunistų. Visko čia neišpasakosi, kas jo 200 puslapių veikalas yra išdėstyta. Tai knyga, kuri prašosi perskaitoma.

NIEKAS NEPASIKEITĖ

Kadaise Lietuvos himno autorius Vincas Kudirka slaptojo spaudoj rašė:

"Kur žengsi, kur žvilgtersi Lietuvoje, esančioje šiaurės erelio globoje, ten pamatysi, kaip visokiais pavidalais rusiškumo dvasia sukasi apie lietuvius: tai kaip slibinas, atidarys nasrus, drąsiai leidžia liepsną ant silpnų, neturinčių ginklo aukų, idant jas prie visko priverstų bauginimu, tai vėl kaip angelas plazdenimu švelnių sparnų migdo, idant lengviau įveiktų auką, tai lyg koks geradėjas, ištisia ranką su dovanomis, išorėje gražiomis, o viduje prilaikančiomis nuodus."

Valdžia Rusijoje pasikeitė, bet jos elgesis su pavergtomis tautomis pasiliko toks pat.

SKAITYK STASIO MICHELSONO PARASYTĄ KNYGĄ: "Lietuvių Išeivija Amerikoje," DAUG PAVEIKSLŲ. KAINA MINK. STAIS VIRSAIS \$4.00, KIETAIS—\$5.00.

SU PROF. M. BIRŽIŠKA ATISISVEIKINDAMAS

Brangusis Mykolai,

Tavęs netekusi visa lietuvių tauta jaučiasi nubiednėjusi. Tavo asmenyje netekome nepakeičiamo, nenuilstančio darbininko mūsų gyvenimo visuomeniniuose, kultūriniuose ir politiniuose baruose. Netekome žmogaus, kuris mokėjo visą save atiduoti savajai visuomenei; žmogaus, mokėjusio pasilikti ištikimam jaunystės idealams, kol buvo gyvas; žmogaus retai sutinkamos tolerancijos.

Man su Tavim, brangusis Mykolai, buvo lemta eiti per gyvenimą beveik nuo kūdikystės dienų, bendrų siekimų ir bendrų idealų gaivinamiems, ir visa pilnuma patirti Tavo draugystę. Tik dabar, Tavęs netekęs, galiu vertinti, ko ir aš esu nustojęs.

Sirdies liepiamas, jaučiu pareigą pareikšti nuoširdžiausią užuojautą velionies broliui Viktorui, dukterims Onai ir Marilei ir visiems jų artimiesiems.

O Tu, brangusis Mykolai, ramiai ilsėkis šio krašto žemėje, kuri ir Tau tapo antroji tėvynė. Ilsėkis ramiai, žinodamas, kad savąjį gyvenimo kelią esi ejęs su pavydėtinu tobulumu.

Steponas Kairys

W. BRANDT ATSAKĖ VLIKui

(E) Berlyno sienos metinių proga VLIKo Vykd. Tarybai pasiuntus užuojautos telegramą Vakarų Berlyno vyriausiam burmistrui Willy Brandt'ui, rugpjūčio 22 d. raštu iš jo gautas atsakymas. Vyr. burmistras jo paties pasirašytame atsakyme pažymėjo: "Laisvės kovą vykdančius berlyniečius sieja kuo glaudžiausi ryšiai su gyventojais anapus geležinės uždangos. Siunčiame geriausius linkėjimus jūsų krašto ateičiai."

URUGVAJUS

Pasitarimas kongreso reikalui

Rugpjūčio 22 d. Urugvajaus Kultūros Dr-jos patalpose Montevideo įvyko lietuvių draugijų atstovų pasitarimas Pietų Amerikos Lietuvių 2-jo Kongreso reikalui. Pasitarime dalyvavo atstovai: L. Kultūros Dr-jos V. Dorelis, lietuvių parapijos kun. J. Giedrys, Dr. Grinaius Dr-jos Al. Gumbargis, Lietuvių Bendruomenės M. Svečiulis, Vyrų Katalikų Dr-jos J. Sčesnulevičius, Lietuvių Jaunimo "Vycių" Dr-jos G. Mačianskas ir Lietuvos pasiuntinys A. Grišonas.

Komiteto Kongresui ruošti pirm. išrinktas V. Dorelis, vicepir. A. Stanevičius, sekretoriais A. Gumbargis, G. Mačianskas, K. Čibiras ir kun. J. Giedrys, išd. J. Sčesnulevičius. Į rev. komisiją: A. Grišonas, A. Mačianskas ir Pr. Stanevičius.

Atstovo teisę kongrese turės sumokėję iki spalio 30 d. 1,000 pezų (apie \$100).

Kongresas rengiamas karinavaliu metu—apie vasario mėnesį.

Tik 3 mėnesiai iki rinkimų

Lapkričio 25 d. čia bus renkami parlamentas ir valstybės taryba. Didžiosios partijos—baltųjų (nacionalistų) ir raudonųjų (liberalų) susiskaldė frakcijomis. Tų partijų vadai stengiasi tas frakcijas suvienyti, kad į rinkimus galėtų išeiti vieningai.

Persiorganizavo ir mažosios partijos. Buvusi Union Civilica pasivadino Krikščionių demokratų partija, socialistai, gavę nuotrupų nuo didžiųjų partijų kairiojo sparno, pasivadino Tautiniu Liaudies Susivienijimu. Kitaip pasivadino ir komu-

nistai, būtent Kairiųjų Išlaivinimo Frontu. Čia verta pastebėti, kad į komunistų frontą prisidėjo ir kai kurios katalikų ir dešiniųjų nacionalistų atskalos.

Šitai susirikiavusios partijos eina į rinkimus.

Minėjo nepriklausomybės paskelbimą

Rugpjūčio 25 d. buvo iškilmingai paminėta Urugvajaus nepriklausomybės paskelbimo 137 metų sukaktis.

M. Krasinskas

PAQUONOCK, CONN.

Atvyko A. Kvetkauskas

Neseniai iš Lietuvos sugrįžo Adolfas Kvetkauskas, kuris ten buvo išvykęs 1920 metais. Jis yra kilęs iš Ukmergės apskr., Musnikų apylinkės. Jo adresas: A. Kvetkauskas, c/o Adela Blazis, 36 Niler Rd., Paquonock, Conn.

NAUJAUSIOS KNYGOS

TAUTŲ KAPINYNAS SIBIRO TUNDROJE, H. Tautvaisienės šiuropūs atsiminimai iš Sibiro vergijos, 134 psl., kaina \$1.25.

LIETUVIŲ ISEIVIJA AMERIKOJE, St. Michelso no vaizdžiai parašyta šio krašto lietuvių istorija, 500 puslapių, kaina minkštais viršeliais \$4.00, o kietais \$5.00.

RASTAI — STRAIPSNIAI, ATSIMINIMAI, parašė Juozas Liūdžius, 246 puslapiai, kaina \$3.00.

ATSIMINIMAI APIE JUOZĄ LIUDŽIŲ, parašė Petronėlė Liūdžiuvienė, 88 psl., kaina \$1.00.

NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ STATANT, Rapolo Skipičio atsiminimai, 440 psl., kaina. . . . \$5.00.

VEIDU PRIE ŽEMES, parašė Kotryn aGrigaitytė, 13 novelių, 204 psl., kaina \$2.00.

TUŽU KLUBAS, Antano Tulio 11 novelių, 196 psl., kaina \$3.00.

VIENTISI MEDŽIAI, romanas, parašė Aloyzas Baronas, 117 psl., kaina \$1.50.

ANGLŲ KALBOS GRAMATIKA, 215 psl., kieti viršeliai, kaina.....\$3.50.

Tas knygas galima gauti Keleivio administracijoje: So. Boston 27, Mass. 636 E. Broadway,

Pasikalbėjimas Maikio su Tevu

— Ei, Maik, kur taip bėgi?

— Iš mokyklos, tėve.

— Dac rait, skulės jau atsiradę. Matau, kad ir knyga turi naują. Ale aš tau pasakysiu streit į akis, kad iš mokslo duonos nevalgysi.

— Kodėl?

— Nu, kas gali žinoti? Gali pakliūti į dželą, arba galvą kur nusiūkti.

— Jeigu taip ir atsitiktų, tėve tai visgi ne mokslas būtų kaltas.

— Nesisprečyk, Maiki! Aš šitą biznį geriau žinau, ba ilgiau gyvenau ir daugiau svieto mačiau. Ai bečiū!

— Gyventi, tėve, gyvenai ilgiau, negu aš, bet vistiek nedaug tesužinojai. Turbūt dar nežinai, nei kiek dantų savo burnoj turi.

— Šarap!

— A, jau pyksti? Reiskia, pasakiau teisybę.

— Galui ir aš pasakyti tau teisybę, jeigu nori.

— Noriu, tėve. Pasakyk.

— Tu turbūt dar negirdėjai, kad 75 tokius mokslininkus kaip tu Džordžijos šteite policija uždare į lak-upą.

— Žinau, tėve, žinau. Bet jie nebuvo jokie mokslininkai.

— Tai kas jie buvo?

— Jie buvo įvairių tautybių dvasininkai, — protestantų pastoriai, katalikų kunigai ir žydų rabinai.

— Nu, tai už ką juos areštavo?

— Už tvarkos ardymą.

— Sakai, buntavojo?

— Nežinau, tėve, ką reiškia "buntavojo". Jie tenai suvažiuo iš šiaurinių valstijų juodveidžiams į pagalbą. Susirinko Atlantoje, didžiausioje tos valstijos mieste, sustojo ant šaligatvio prie city hall ir pradėjo giedoti bei melstis, reikalaujanti juodveidžiams tokių pat teisių, kokioms baltveidžiai naudojasi. Policijos viršininkas pareikalavo, kad jie parodytų leidimą šitokiai demonstracijai. Kai pasirodė, kad leidimo jie neturėjo, jis liepė jiems išsiskirstyti. Jie nesiskirstė. Jis pakartojo savo reikalavimą antrą ir trečią kartą, bet jie vis demonstravo. Tada jis liepė policininkams juos areštuoti. Ir visi buvo nugabenti belangė kaip triukšmadariai.

— Tai kaip tu tokį biznį

vadini, Maiki?

— Tai yra demagogija, tėve.

— Policijos demagogija?

— Ne, tėve, ne policijos, bet tų dvasininkų demagogija.

— Nu, tai ką ji reiškia?

— Šiuo atveju, tėve, ji reiškia pataikavimą juodveidžių minims, kad patrauktų jas savo pusėn. Iš vienos pusės juodveidžių užtarėjais dedasi komunistai, o iš antros — įvairūs bažnytininkai.

Komunistams rūpi patraukti juodukus savo partijon, o kunigai nori sutraukti juos į savo parapijas.

— Bet seniau to nebūdavo, Maiki.

— Šitas sąjūdis atsirado po Antrojo Pasaulinio Karo, tėve, kai Sovietų Rusija pradėjo šaltąjį karą prieš Ameriką. Tada Maskvos agentai Amerikoje pradėjo kurstyti juodveidžius prieš baltveidžius. Pietinėse valstijose juodveidžiai iš tikrųjų buvo paniekinti ir nekenčiami.

Nors juodųjų vergija jau seniai panaikinta, tačiau baltųjų visuomenėje vietos jiems nebuvo. Jiems buvo steigiamos atskiros mokyklos, atskiros valgyklos, atskiri autobusai ir atskiri maldynės jūroje. Be to, baltveidžiai turėjo Ku-Klux-Klano organizaciją, kurios nariai apsidavė baltais apsiaustais su tokiais pat gopūrais ir naktimis gąsdindavo juodukus, kaip mirusiųjų dvasias ar vaiduoklius. Jeigu juodukas užkabindavo baltą moterį, baltveidžių minia jį nušlavė, arba nuogą sumušdavo, paskui ištepė degutu, apibarstydavo dar plunksnomis ir paleisdavo laukuose. Bet juodukai jau buvo sukrėskioninti ir jiems buvo įkalbėta, kad yra ne tikta geras Dievas dangaus karalystėje, bet yra ir jo priešas velnias. Jeigu būsi geras ir sunkiai dirbsi, tai numirėsi eisi į dangų; bet jeigu tinginiansi, tai raguos velnias nusinėti tave į pragą.

Bijodamiesi velnio, juodveidžiai dirbo kaip vergai, ramindami save, kad jų laukianti dangaus karalystė. Taip buvo iki šaltojo karo. Bet kai tik tas karas prasidėjo, Maskvos agentai pradėjo tarp juodveidžių agitaciją: Kodėl jus linčiuoja?

— Okei, Maik, dabar jau man viskas aišku. Gali dabar eiti savo lekcijų daryti, o aš užtrauksiu šviežią duoną.

Kodėl jums nėra vietos baltveidžių mokyklose? Kodėl jums nevalia valgyti, kur valgo baltieji, kai prie jų stalo sėdi net šunės ir katės? Pasipriešinkit! Pareikaukit sau žmogaus teisių! Žinoma, Maskvai rūpi ne juodukų teisės, bet drumsti Amerikoje ramybę ir kelti suirutę. Ir taip prasidėjo juodveidžių bruzdėjimas. Buvusio prezidento Eisenhowerio vyriausybė pradėjo juos raminti. Vyriausiasis Triunolus įsakė baltveidžių mokykloms atidaryti duris buvo ir atskirų mokyklų. Kai viena mokykla atsisakė juodukų priimti, Eisenhoweris nusiuntė dalinį federalinės kariuomenės juodukų apsaugai. Kilo tikras skandalas. Pietinės valstijos ir dabar priešinasi mišrioms mokykloms. Padėtis įtempta. Šitą padėtį pradėjo išnaudoti ir visokie dvasininkai, dėdamiesi juodveidžių užtarėjais.

Bet pietinės valstijos bijosi, kad tie užtarėjai nesukurstytų riaušių. Štai, tėve, kodėl Atlantoje anądien buvo areštuoti 75 kunigai.

— Okei, Maik, dabar jau man viskas aišku. Gali dabar eiti savo lekcijų daryti, o aš užtrauksiu šviežią duoną.

PIENAS IS ZOLIŲ

Anglijos mokslininkai surado, kad pieno galima turėti ne tik iš karvės, ožkos ar kito gyvulio, bet jo galima pasigaminti ir iš žolių. Tam reikalui tinka žirnių ankštelės, kopūstų lapai, net dilgėlės ir kitos žolės.

Mokslininkai jau surado būdą pašalinti to pieno žalsvą spalvą, bet dar nepavyko pašalinti iš jo žolės skoni, tačiau jie neabejoja, kad ir tai pasiseks.

Dar šiais metais numatyta atidaryti tokią "pieninę", kurioje plačiu mastu gamins pieną iš žolių. Jeigu tas pienas turės pasisekimą, tai bus gaminamas ne tik skysčio pavidalo, bet ir miltelių. Tikimasi, kad ir kaina galės konkuruoti su karvių pienu.

Tarp tų, kurie susidomėjo tuo nauju pienu, yra ir Anglijos oro pajėgų štabo viršininko lordo Dowling žmona, kuri sako, kad žolių pienas yra gardesnis, negu karvės pienas.

Vegetarinių tyrimų centro Watforde, kur tas pienas buvo pagamintas, direktorius Frank Wokes sako, kad jų išradimas gali žymiai prisidėti prie maisto trūkumo sumažinimo mūsų žemėje.

Skaityk Stasio Michelsono parašytą knygą "LIETUVIŲ IŠEIVIJA AMERIKOJE," 500 puslapių, daug paveikslų, gal ten ir save pamatysi. Kaina minkštais viršeliais \$4.00, kietais \$5.00.

KNYGOS JAUNIMUI

GINTARĖLĖ, J. Narūnės pasaka, gražios iliustracijos, 24 psl., kaina \$1.00

Ta pati knyga anglų kalba, kaina \$1.00

JURININKO SINDOKO NUOTYKIAI, įdomūs pasakėjimai, 108 psl., kaina \$2.00

VELYNI KARVELIAI, Aloyzo Barono apysakaitės vaikams, 69 psl., kaina \$1.50

NAKTYS KARALISKUOSE, Liu do Dovydeno apysaka, 168 psl., kaina \$2.00

Medžiai ir žmonės

Baltimorėj, Md., priešais Montgomery Ward didžiulės parduotuvės pastatą esąs Carroll (senųjų ateivių pramintas "Keri") parkas ne toks jau prastas. Jame gražiausioji vieta, ant kalnelio, yra istorinis JAV nepriklausomybės akto pasirašytojo, anų laikų turtuolio, Charles Carroll namas, seniausias Baltimorės kolonijinių laikų pastatas. Čia kadaise svečiavosi Jurgis Vašingtonas, Lafajetas ir kiti garsūs revoliucinio laikotarpio veikėjai. Dabar tas namas paverstas muziejėliu. Prie tako, pievutėje tarp medžių, dar užsilikęs senoviškas saulės laikrodys. O mums, lietuviams, čia malonu pasėdėti po savo ąžuolu, sakoma, atvežtu iš Lietuvos. Jį čia pasodino 1936 m. velionio dr. A. Želvio suorganizuoti Baltimorės lietuvių (čiagimiu) skautai. Einant į pakalnę miesto vidurio link, dėmesį patraukia I-me pasaul. kare žuvusiems (kilusiems iš šios miesto dalies) paminklas, kur kasmet, gegužės 30 d., padedami vainikai.

Pats "Keri" parkas, nors dabar apleistas, anksčiau buvo išskirtinis — lyg koks botanikos sodas. Medžiai čia susodinti ne atsitiktinai, bet rūpestingai iš visur surinkti ir darniai pasiskirstyti; dar ir dabar išlikę po keletą visokių atmainų, retai pasitaikančių lapuočių ir spygliuočių Pav., yra kelių rūšių liepų: vienos jų anksčiau žydi, kitos vėliau ir labai kvėpia. Vieni medžiai ir krūmai žydi anksti pavasarį, kiti tik liepos pabaigoje.

Tartum atstovaudami senajai išeivijai, nykstantį parką puošia trys beržai. Tik ir jie apdžiūvę, nenugenėto mis šakomis, bet savo baltais kamienais vis dar iš tolo šviečia. Po jais ant suolo liejasi senieji ateiviai mėgdavo pasėdėti ir pasišnekučiuoti. Yra ir nepaprastai storų, senų, gal kelis šimtus metų mačiusių medžių — jiems apkabinę reikėtų keturių žmonių. Pavasarį jie pilni paukščių čiulbesio, aplink save tiesia didžiulį pavėsio plotą. Čia sekma dienos popietėmis matyti kartais pasitiesusias piktikauti vieną kitą vargingesniųjų šeimų. Yra ir tokių medžių, kurių lapai dviejų spalvų: viename šone jie tamsiai žali, gi kitame — gelsvai žali. Iš tolo žiūrint, atrodo, lyg viena medžio pusė stipriai saulės nušviesta.

Dabartiniai laikai yra senienų negerbimo laikai — kaip žmonių, taip ir medžių, lygiai ir kitų dalykų. Parkas nuniokotas, nepržiūrimas. Suolai paukščių apteršti, sulūžę, dažai nusilupinėję. Kas rytą, eidamas į darbą, randu išdykėlių vakarykščio siautėjimo pėdsakus: sudaužytų parko lempų, atluptų ir išmėtytų suolų lentų. Jei taip ir toliau bus, tai ir tie istoriniai paminklai taip pat ilgai čia neišsilaikys.

Parku, kuris anksčiau ir tolimesnių miesto apylinkių gyventojams buvo atgajos ir poilsio vieta, atrodo, dabar ir patys žmonės ir miesto valdžia nori ko greičiausiai atsikratyti. Tik voverys ir paukščiai senu papratimu per sau vaikus, karaliauja ir nieko neatboja.

Baltieji parku pradeda bodėtis dar ir dėl to, kad jame vis daugiau matyti juo-

daodžių. Pirmą šie būdavo kuklesni, dabar darosi vis drąsesni ir vis labiau įsivyrąja. Baltimorės mieste juodųjų yra jau daugiau, kaip trečdalis (35%) visų gyventojų.

Ant to paties kalnelio, aukštų medžių apsupta, lig šiol buvo didelė ir graži, apskrito pavidalo pastoginė (paviljonas), kur anksčiau vykdavo parko koncertai, ten galėjo sūtilpti ir publika, užklupus lietui. Tai buvo lyg ir parko papuošalas. Porą metų nenaudojama, buvo tapusi vaikėzams lakstyti ir dūkti vieta. Jie lupinėjo išsonų lentas, pastoginė atrodė jau aptriususi — reikėjo pataisyti ir atnaujinti. Miesto valdyba dejavo, kad tam reikalui nesą pinigų, pasiskelbė, kad ketinanti visai nugriauti. Gegužės pabaigoj, apie 11 val. vakaro, nežinia kaip ji užsidegė ir gerokai apsvilo, o kartu apdegė ir aplinkiniai gražūs, dideli medžiai. Žmonės spėjo, kad čia greičiausiai ne vandens darbas; esą pasidarė vėgeri "mekenikai", nes paviljonas iš visų pusių lygiai nukentėjęs. Tada ji nugriovė ir taip "išsisprendė" taisyklos klausimas. Dabar vaizdas dar liūdnas: styro apsvilę, nudžiūvę kaip rudeni medžiai. Po jais, aplink tą pastatą, buvę suolai dingę. Toj vietoj dabar surausta žemių krūva. Tikriausiai padarys automobiliams sustatyti aikštelę. Mašinos visur laimi prieš žmogų ir gamtą!

Parko laikytojai šiais metais pasigedo dar ir kitos puošmenos — dviejų didžiulių cementinių vazų, stovėjusių abipus plytomis išklotu tako, vedančio į tą muziejėlį iš pietų pusės. Vazų taurės žaliavo dekoratyviniai augalai arba žydėjo gelės.

Miesto galvos viena už kitą blogesnės. Pirmą buvo italų kilmės D'Alessandro, kurio šeimnininkavimu metu parkas gerokai sužalotas. Pravažiuojančių motorininkų patogumui praplėtė kelius, išvedė ir naujų, kurie visiškai čia nereikalingi. Žmonės ateina į parką atsigavinti, ne automobilių užteršiamu oru kvėpuoti! Bet tokio supratimo miesto valdyboj nebuvo.

Nė kiek negeresnis ir dabartinis meras H. Grady. Išdžiūvę medžiai palikti, o storiiausius, didingiausius, dar žaliuojančius iškerta. Viską daro priešingai sveikam protui. Anksčiau, kol buvo atskira pėsčiųjų parkų policija, rūpestingiau saugoję ir žiūrėjo tvarkos. Dabar ji suvienyta su važiuojančia miesto policija, kuri mažai kreipia dėmesio, kas vyksta parke.

Seniau buvo kelios gėlių lysvės, dabar belikus tik viena labiausiai matomų vietų. Bet ir čia, vos kas spėjo pražydyti, po nakčiai rasi jau sunaikinta, sutrypta, gėlės išrautos, sumintos. Parkas apsupęs, kasmet vis labiau tuštėja, nes niekas neatsodina medžių. Kiekvieną rytą, rodos, po kokios audros, guli prilaužytų naujų stambių šakų. Pasakoją keleivio skaitytojas K. Kalinauskas: "Neperseniausiai viename kampe buvo trys (piknikiniai) stalai. Atėjom vieną rytą — tik šūpaliai, viskas sudaužyta."

Nors tarpais pravažiuo-

janti policija pasišvaisto, bet blogadarių nemato. Kartais suvažiuoja po kelias mašinas. Dažnai, sustoję medžių pavėsy, šnekučiuoja, užkandžiauja arba net ir užsnūsta. Tuo tarpu už kelių žingsnių išdykėliai vaikai, pasikorę ant didesnių šakų, supasi, kol nulaūžia. Ir taip jau retus medžius gen. Policija, kaip tyčia, važinėja takais pro suolus, kur žmonės nori netrukdomi pasėdėti, — dulkina ir smardina jiems po nosim sudegusių gazolinų. Kas naikina parką, tu niekada nemato. Iš miesto tvarkytojų pusės nematyti jokių pastangų tą naikinimą nors kiek pristabdyti. Visame parke nėra nė vieno užrašo, kur išdykėliai būtų sudraudžiami.

Šalia parko yra Baltimore & Ohio geležinkelio bendrovės dirbtuvės. Čia aplink, vadinamuos blokiniuose nameliuose (gatvės blokas — vienas ištisinis namas, suskirstytas kaip karvelinėcia butais) susispietę nemaža tų dirbtuvių pensininkų. Nors iki parko jiems tik keli žingsniai, kur, rodos, galėtų po liepomis pavėsyje išlėsti, bet kur tau! Savo nuobodžią senatvę leidžia šaligatvy, sėdėdami ant savo buto laiptelių, gerdami dulkėtą gatvės orą ir gazolino smilkalus.

Amerikiečiai parko visai nevertina, čia atveda tik šunis pabėgioti, kad šie gamtos reikalus atliktų... Nesinaudoja parku, kaip gamtos dovana ar karštą dieną atšilvimo vieta, bet, rodos, užsispyrę tą žaliuojantį plotą ko greičiausiai panaikinti, viską sulaužyti ir sugadinti, kad liktų tik akmenys ir cementas. Atrodo, kad čia ir į senus medžius žiūri, kaip į miesto lūšnynus.

Žmonės, kurie čia aplink gyvena, turi tik delno didumo kiemečius, kur retai pasitaiko koks krūmelis ar gėlių lysvelė. "Pažangai" kylant, amerikiečiai pasitenkina matydami gamtos vaizdelius per televiziją ir į parką žiūri, sėdėdami namie. Tikroji gamta, jei kur dar ir išlikusi galutinai nesudarkyta, skursta. Toks yra šių laikų amerikiečio miesčio "pažangėjimas."

Parką, kaip ir visą gamtą, gražia civilizacijos dantys. Platinant kelius, siaurina pievelės, nukertami šakelėkai esą medžiai, nors ir nebūtų sausi. Kaip ir visame krašte: medžių ir žolės vis mažiau ir mažiau, o kasmet daugiau gazolino smarvės.

Šioj apylinkėj gyvena nemaža ir lietuvių, daugiausia senųjų ateivių. Užaugę gamtoje, senu papratimu ateina pasėdėti po medžiais. Po liepa turi pasiskyrę stalą, kurį apsėdę kortomis palašio. Šie Lietuvos laukų žmonės dar jaučia gamtos potraukį, atskiria medžių rūšis ir jų kvapą. Tautiečiai čia atsisauja ne tik plaučiais, bet ir dvasia, nes pasižneka apie senus laikus, bendrus pažįstamus; aptaria naujienas apie mirusius ir sergančius; kaip buvo seniau ir kaip dabar yra; pasižneka ir apie nutilusius savo vaikus. Visi šitie gamtos mėgėjai yra skirtingos klasės — ne ta, kuri renka si į karčiamas. Ten jau kiti, kitos kalbos pinasi ir kita nuotaika susidaro.

Nuolatiniai parko lankytojai, kiek pastebėjau, yra šios senosios ateivijos atstovai (dauguma jų keleivio skaitytojai): Adolfas Kleinas, Jonas Vilkas, Jonas

Staugas, Kazys Kalinauskas (Charles Kelly); Pranas Urbietis, Ona Sabaliauskienė (kortomis lošiančiųjų "sektorė"), Vincas Kucinskas ("Vilsonas"), 82 metų; Pranas Bizulis, Juozas Riklikas, Jonas Radauskas, 83 metų (amžiumi tarp jų vyriausias); Jurgis Pabedinskas, Juzė Kubilienė, Alena Trepočienė. Rečiau čia matomi: Petronė Lekavičienė, Vincas Česnavičius, Vincas Bubnys (dabar serga).

Kol su sūnais šeima, prie kurios jis prisiglaudęs, neišsikėlė toli į užmiestį, kasdien į parką ateidavo dr. Adomas Laskauskas, demokratiškas žmogus. Nesipuikuodamas atsisėdavo tarp buv. paprastų darbininkų, beveik beraščių, ir valandų valandomis su jais šnekučiuodavo. Rugpjūčio 18 d. daktarui suėjo 75 metai. Dėl kojų gyslų sukalbėjimo nebegali vaikščioti. Jo sveikatą palaužė gal ne tiek senatvė, kiek bolševikų kalėjimas, iš kurio buvo išneštas neštuvais.

Ne tik parko lankytojų, bet ir visų Baltimorės lietuvių tarpe amžiumi vyriausias šiuo metu ar tik nebus Andrius Valiukas, 96 metų. Valiukas, tur būt, vienintelis visoj Amerikoje išlikęs gyvas 1889 m. d-ro J. Šliūpo čia įsteigtos Lietuvių Mokslo Draugystės (turėjusios 5 skyrius) buvęs narys. Dar ir šią vasarą kartą buvo atėjęs pasėdėti po medžiu, bet vaikščiojant jam svaigsta galva, todėl dabar sėdi namie.

Senieji kartu su medžiais nyksta, ir jų skaičius ant suoliukų mažėja. Kai pavasarį, orui atšilus, susirenka vėl pasišnekučiuoti, tada būna lyg kasmetinis savųjų patikrinimas: kiek po žiemos išlikę, kiek nukeliavo amžinybėn arba kiek atsigulę lovon ligos priveikti.

Jų vis mažiau matyti ir Liet. Svetainėje, o iš naujųjų neatsiranda tiek, kad užimtų senųjų paliktas vietas. Po kariniais ateiviai, kad ir arti čia gyvena, tik vienas kitas į parką ateina, o kiti mašinomis trankosi po užmiestius. Taip lygiai ir visose mūsų draugijose ir visur, kur anksčiau lietuviai buvo susibūrę.

Prieš 20-30 metų daugumas senosios ateivijos gyvenimo aplink Baltimorės Lietuvių Svetainę ir aplinkines gatves. O čia, prie parko, buvo kita jų nemaža susispietinė, juokais praminta "Glindakaimiu" (pagal tirsčiausios šioj apylinkėj gatvės, Glyndon Ave., pavadinimą). Šitie į Svetainę dabar nebesilanko, ir jie kartin koks parengimas joje būtų.

Kaip kasmet retėja parko medžiai, patys nudžiūsta arba audros juos išlaužia, išverčia, taip ir senieji lietuviai: kasmet nyksta ir vis mažiau jų prie kortų stalo besusirenka. Kartu su medžiais baigia ir jie savo dienas.

Parko žvalgas

SUNIMS — \$500,000
ZMONEMS — NIEKO

Aktorė Elsie Ferguson, mirusi 1961 m., Manhattan (New Yorke) šunų medicinos centru paliko pusę milijono dolerių. Už tuos pinigų bus įsteigta gyvulių "pašalinamosios medicinos" studija ir pavadinta aktorės vardu.

MOTERŲ SKYRIUS

STEPONAS KAIRYS

Iš vaikystės atsiminimų

Važiavojo namo atostogų

Tai buvo mano pirmosios Palangos gimnazisto atostogų. Baigėsi mano pirmieji mokslo metai. Pirmuoju mokiniu baigiau gimnazijos paruošiamąją klasę. Dabar iš eilės turiu pustrčio mėnesio vasaros atostogų. Mano sieleje giedra — pirmuosius metus baigiau gerai — ir švietis akimis pasitikiu tėvelius.

Mūsų mokykla tuoju pabiro. Žemaičių jau laukė suvažiuojantys tėveliai ir tuoju išsivežio kas sau. Aukštaičių laukia ilga kelionė, kol pasieks savuosius. Tolimas kelias ir man. Ruošiuos jam iš anksto. Iš anksto apsipirkau dovanų namiškiams, kiek tik mano kuklūs ištekliai leido. Sėdėtoms Antosei ir Banadutei gintarų; broliams Antanui ir Jonui gintarinį kandiklį ir revolverį iš Prūsų; motulei vaistininko Griningo jau per visą Lietuvą garsėjusį "trejų devynių." Nežmirsau ir savęs — draugų pakalbintas Prūsiose pirkaus už 8 rublius "ziegorių" ir iš Prūsų gelumbės pasisūdiniau gimnazisto uniformą — kuklią palaidinę su kepure. Namų vežėjas ir pirmąją savo fotografiją Palangoje panelės Mongirdaitės traukia.

Iš anksto sutarėme palangiskį Lukaitį, kad mus visą aukštaičių būrį nuvežtų į Liepąją. Lukaitis iš anksto pasirošė. Iš vakaro pasėrė savo žemaitukus. Ilgam žemaitiškam vežime paruošė suolus, kad sūpalintų bent dešimtį. Dar spėjau nubėgti į pajūrį atsiveikinti su Baltija. Jūra amžinai nerami, be paliaubos varinėjo ramias bangas vis bučiuodama Lietuvos žemę. Ji, skendėdama saulės spinduliuose, mėlyna dangaus mėlynėje, sidabru puosė tolimų bangų griuvančias sketeras. Ji bėgo į neapbrėptą toli laisva ir viliojanti savo neapsakomu grožiu. Iki ateinančių metų, miela Jūraitė!

Va, ir gimnazistų pilnas Lukaičio vežimas. Pačiam priešakyje pats Lukaitis, šventadiene eilute pasipuošęs su botagu rankoje. Bet ir jo žemaitukai žino, kad botagas čia tik dėl mados. Vadžias sukrutinus, žemaitukai iš vietos rovesi kaip pasvilinti, ir vežimas pradėjo lengvai riedėti. Sudiev, Palanga! Kai vežimas bemačiam pasinėrė grovo Tiškevičiaus miškuose, kurie beveik be pertraukos mus lydėjo iki pat Liepajos, mus važiuojusius pagavo savotiška nuotaika. Laisvė! Ir Palanga, ir gimnazija, ir visi mokytojai jau užpakalyje, jau mes jų nepasiekiami. Ir tą laisvę pareikšdami keli mūsų, vežėsis revolverius, paleidome į orą kelis šūvius.

Lukaičio žemaitukai geru ūpu ir sutartinai kirsdami lygų vieškelį sparciai nešė mus pirmyn. Kelias kaip išsluotas, ir tik retkarčiais sutinkame pėsčią latvį ar latvę. Latviai, trumpa šviesaus milo "jake" vilkėdami, trumpomis milo kelnėmis, apačioje suimtomis į nagines, su ilgais apyvarais. Latvės pasirėdžiusios taip pat įsmaugta "jake," plačiu trumpu sijonu, taip pat nuginėtos su skarate surišta galva.

Mūsų būryje atsirado ir tokių, kuriems parūpo latvius paerzinti. Pravažiuojamiems dažnai meta iš vežimo "labrit" ir dar prideda nepadorų latvišką žodį. Latvis, kaip griaustinio trenktas, sustoja valandėlę, pagalvoja ir kumščiu pagrasina. Mums kvailo juoko.

Va, ir Rucava, mažas, kiek į Palangą panašus, Latvijos miestukas. Jo viduryje prekyvietės aikštė, o joje bažnyčia—"kirkė." Bene sekmadienis: prekyvietėje apščiai žmonių. Mus visus sudomino, kas toje "kirkėje." Kas yra bažnyčioje, mums visiems buvo žinoma, bet kas "kirkėje?" Juoba kad ir durys į "kirkę" atlapos. Sutarėme kiek sugaišti ir bemačiam išbėrėme iš vežimo.

Būriu pasileidome į "kirkę" ir sulindome į jos bokštą, suktais tamsiais laiptais kopėme į viršų, kol ir vėl išnirome švieson "kirkės" viršutinėje ją supusioje galerijoje. Krūptelėjome. Galerijoje jau buvo pilna žmonių, visi jau senyvi vyrai skustais veidais, bet užžėlusiomis pasma-krėmis, o žirklių neliečiami "bakai" skandino savyje ausų gerą pusę. Skusti ūsai, ko pas mus niekas nedarė. Rimti veidai rintomis nusteibintomis akimis sužuro į mus, tiek čia netikėtai atsiradusius, ir tartum klausė: "O ko jums čia reikia?" Nutirpome ir mes, pasidarė net bangu. Negaišdami nuriedėjome bokštu žemyn ir iš "kirkės." Apačioje Lukaitis mūsų jau laukė. Vėl pasileidome miškais į Liepąją. Vakare jau Lukaitis jau buvo Liepajos geležinkelio stotyje. Draugiškai atsiveikinę su Lukaičiu, apsirūpinome biletais ir susėdome į vagoną.

(Bus daugiau)

— Kas yra daugiau, negu nereikalingas?
Antras atsako:
— Uošvė.
Pirmas klausia:
— Kodėl?
Antras atsako:
— Dėl to, kad ji nuo nereikalingų atliekama.

Mokytojas klausia vaiką:
— Jonuk, pasakyk, kiek metų turi žmogus, kuris yra gimęs 1905 metais?
— Pasakykit, mokytoja, ar tas žmogus yra vyras ar moteris?

Kerštas išsūkia kerštą

VEDE AR NEVEDE?

Tai aktorė Sophia Loren ir filmų gamintojas Carol Ponti. Jie laiko savę susituokę, bet kitaip mano Italijos teismas — jis juos kaltina dvipatyse. Mat Ponti persiskyrė Meksikoje, kurios skyrybų Italijos teismas nepripažįsta.

Benediktas Rutkūnas

NAŠLAITIS

It vienuolis, juodas karstas.
Kieta pamotė — lenta.
Niekas durų nebevarsto.
Vaško žvakė uždegta.
Pasilenkus smilksta sargė,
mirga gedulu tykiu. —
Nebegrauzia žemės vargas
užsimerkusių akių.

Smėklomis šešėliai renkas.
Gaubia vakaras namus. —
Neištiesia niekam rankos,
nesudrumsčia tylumos.
Atdūsiai pro skausmą barstos.
Žingsniai, maldos, aimana.
Žaidžia kūdikis prie karsto
auko plastancia liepsna.
Tirštos sutemos suplaukia.
Gūžiasi juoda naktis.
Pučia žvakę auksaplaukis —
tėčiui miego netrukdyt —

— Tėvūželi, kelkis, laikas:
saulė draikos pro miglas! —
Sypsen ant lūpų draikos;
guli šalta, nebylus. —

Vožia karstą — — Kelkis, kelkis! —
Miega tris dienas, naktis,
juodu rūbu apsilvilkęs,
kaip slapčiausia paslaptis. —
Lydi giesmės. Laukas. Vėjas.
Supas karstas tarp gelių.
— Ar sugrįši? — Šauksmas vejas
nubėgįtamu keliu.

Poetas Benediktas Rutkūnas šiemet mini savo amžiaus 55 metų (gimė 1907 m. Pušaloto valsčiuje) ir literatūrinio darbo 40 metų sukaktis. Jo pirmasis eilėraštis "Zie-ma" pasirodė "Pavasaryje" 1922 m. Adomo Anūko slapyvardžiu. Tada poetas buvo Panevėžio gimnazijos penktosios klasės mokinys. Jis baigė Vilniaus universitetą, daugiau ne dešimtį metų mokytojavo. Dabar gyvena Philadelphiaje. Jis yra išleides vieną novelių knygą — Nuodėmės ir keturius eilėraščių rinkinius: Eilėraščiai maršė, Versmės, Gyvenimo tvanas, Sparnus man meta paukštis. Yra išvertęs Stefano Zweigo Marija Stuart, Bruno Franko romaną Servantes, Brentano Istoriją apie narsųjį Kas-perlį ir gražiąją Onytę ir tt.

Vyras ir moteris

(Tęsinys)

Jau sakėme, kad moteris greit reaguoja, atsako į paerzinimus. Greit atsakant, galima ne tik dažnai suklysti, bet ir pasitaisyti. Moteris atgodesnė, greičiau sumeta susidariusią padėtį, greičiau randa išeitį, negu vyras. Šito dėka moteriai gana dažnai pavyksta išsibėgti, rados, jau visai beviltišką padėtį. Istorija mums duoda daug pavyzdžių, kur moteris šito savumo ir sumanaus suktu-

mo bei vikrumo dėka sugebėjo išsibėgti savo vyrą, meilūžį, vaikus ir t.t. Panašius pavyzdžius mes kiekvienas galime rasti ir savo gyvenime. Matyti, tai vienas iš būdingų moters sielos bruo-zų, vienas iš antrinių jos dvasios lytinių požymių.

Moteris vyrą praneša ir gudrumu. Moteris savo tikslams pasiekti nuolat vartoja gudrybes. Tai jos būdai la-bai charakteringa.

Istorijos puslapiuose yra nemažai surašyta moterų gudrybių ir klastų pavyzdžių. Biblija irgi kalba apie moters gudrybes, pav., Rebeka gudrybės pagalba gavo savo mylimam sūnui Jokūbui Izaoko palaiminimą. Biblijos Rachelė (Jokūbo žmona, Juozapo motina) irgi gudri.

Šitie Biblijos pavyzdžiai rodo, kad ir senovėje šios moters bruožas buvo pastebėtas, ir, matyt, jis nėra, kaip kai kas mano, vien tik kultūros ir tam tikros socialinės tvarkos padarinys. Pastarosios sąlygos (kultūra ir visuomeninės moters būklė), tiesa, buvo labai palankios moters sielos igimtam būdai plėtotis, bet ne jos tam bruožui davė pradžia. Moters gudrumas yra glaudžiai susijęs su bendra jos lyties prigimtimi ir yra giliai įleidęs šaknis į jos sielą. Šis moters bruožas atsispindi daugelio tautų patarlėse. Kai kuriose šalyse moters vertinime šiuo atžvilgiu taip toli nueita, kad, nagrinėjant bylas, moterų parodymai imta vertinti kiek žemiau, negu vyrų. Ir čia glūdi nemažas grūdas tiesos.

Pav., seksualinio pobūdžio bylose, kaip rodo gyvenimo praktika, moteris parodymų atžvilgiu užsirekomendavo gana abejotinai. Visa eilė išžagintumų kaltinimų, ne kartą nuvedusių kaltinamuosius į kalėjimus, vėliau paaiškėjo buvę visiškai moterų fantazijos prasimany-mas. Idomu, kad moteris savo parodymuose taip smulkiai ir aiškiai išpašakodavo įvairias smulkmenas, kad teisėjai nė kiek neabejo-davo dėl tų parodymų teisingumo, ir tik vėliau, kartais po kele-rių metų, paaiškėdavo, kad visi tie kaltinimai neteisingi ir iškelti keršto, pavydo ar kitų jautulių.

Moters sielos judrumą ir jos reagavimo į išorinius er-zinimus nepastovumą dabar-tinė kultūra ne tik kad ne-kiek nemažina, bet dargi dirbtiniu būdu didina. Tą-tai neturėtų mūsų stebinti, jei imsime galvon, kad kultūra sudariusi materialiai ypatingas dorovės taisykles, apsu-pusi ją sąlygiškumu, priver-tusi ją priklausyti nuo vadi-namosios viešosios nuomo-nės, pati sėja į moters sielą melo, klastos, slaptumo, ap-simetimo sėklą ir tokiu būdu gamtos įdiegtiems gudrumo ir sielos judrumo diegams sudaro puikiausias sąlygas klestėti.

Daugelis mokslininkų at-

TIKRAI SKANU

Prezidentienė Jacqueline Kennedy su 4 metų dūkrele Caroline seniai grįžo iš Italijos, kur jos 3 savaitės atostogavo. Čia Caroline matome gardžiai valgant italų gamintus grietininus ledus.

sideję nagrinėjo šį būdingą moters bruožą ir jam artimą meilakavimą bei isigerinimą. Jie sumini kelias priežastis, betarpiškai padėjusias šioms moters būdo ypatybėms susidaryti. Apie tai kitą kartą. (Bus daugiau.)

10 ĮSAKYMŲ VYRAMS

1. Nežmirk, kad esi šeimos maitintojas.
2. Atsimink, kad turi tam tikrą pareigą ir namuose.
3. Dalį poilsio valandų praleisk kartu su savo žmona ir šeima, nes jei šeima kartu žaidžia, ji kartu ir laikosi.
4. Pasitikėk savo žmona, bendrai su ja svarstyk savo planus atsimindamas, kad ji yra tavo bendrininkė, o ne samdinė.
5. Ženk į namus linksmai nusiteikęs ir venk ieškoti klaidų, kiek tik pajėgi.
6. Nežmirk išeidamas ir grįžęs savo žmoną pabučiuoti.
7. Nors retkarčiais pagirk savo žmonos talentą valgius gaminti, nors ji toje srityje ir nepasizymėtų.
8. Nestatyk žmonos į keblią padėtį, nekritikuok jos draugų ir giminių tarpe.
9. Neleisk, kad kas nors

svetimas peiktų tavo žmoną. 10. Visuomet elkis taip, kaip elgeis, kol jos meilės sulaukei

TIK NUMEROTOS GATVĖS

Edmonton mieste (Kana-doje) visos gatvės neturi ki-tų vardų, o tik numerus. Miesto centru laikoma 100-sios gatvės ir 100 Avenue (alejos) sankryža. Gatvės eina į pietus ir į šiaurę, o a-lejos į rytus ir vakarus. Į šiaurę ir vakarus numeriai didėja, o į pietus ir rytus — mažėja.

Tik viena vienintelė gatvė turi vardą, tai Thornton Court, bet ir ji tėra tik 170 pėdų ilgio ir teturi tik vieną namą.

Tai, turbūt, vienintelis miestas, kuris taip yra su-tvarkęs gatvių pavadinimus.

BEŽDŽIONĖS MENAS

Anglijos meno kritikas Sir Herbert Read parodoje savo namuose Yorkshire (Anglijoje) pakabino greta garsųjų dailininkų Pablo Picasso ir Henry Moore pa-veikslų ir du paveikslu bež-džionės iš Londono zoologi-jos sodo.

IDOMIOS ir NAUDINGOS KNYGOS Pačiam Skaityti ir Kitam Dovanoti

LIETUVIŲ IŠEIVIJĄ AMERIKOJE. Vaizdai šio krašto lietuvių istoriją, gausiai iliustruota, parašė St. Mi-chelsonas, virš 500 puslapių. Kai-na kietais viršais \$5.00, minkštais viršais \$4.00. Kaina \$4.00	DEMOKRATINIO SOCIALIZMO PRADAI. Populiari ir naudinga knyga šiu dienų klausimams su-prasti. Kaina \$0c.
LIETUVA BUDO. Stepono Kairio labai vaizdžiai ir idomiai parašyti atsiminimai, kaip Lietuva kėlėsi iš miego, geriausia dovana kiek-vieno proga, gražiais kietais viršais, iliustruota, 416 puslapių, didelio formato. Kaina \$5.50	ZEMAIČIŲ KRIKSTAS. P. Abelkio istorinis romanas iš žemaičių kri-kšto laiku, kieti aparai \$3.50
ZVILGNSIS Į PRAEITĮ. K. Žuko i-domūs atsiminimai, 477 psl., kai-na \$5.00.	ZEMĖ DEGA. J. Savicko karo metų (1939-1945) užrašai. Pirmoji da-lis 453 psl. Kaina \$4.50
VAIKO SVEIKATA. Parašė dr. V. Tumėnienė, daug svarbių patarimų vaikų sveikatos klausimais, 136 psl. Kaina \$5.00.	ZEMĖ DEGA. J. Savicko užrašų an-troji dalis, 414 psl. Kaina \$4.50
DIENOJANT. "Knygnešio karaliaus" sūnau Kipro Bielinio idomūs atsi-minimai, 464 psl., kaina \$6.00.	KODĖL AS NETIKIU Į DIEVĄ? Atvira nuomonė, idomūs argumen-tai. Kaina 20 Cnt.
1905 METAI. Kipro Bielinio atsimi-nimų antroji dalis, 592 puslapiai. Kaina \$6.00.	SOCIALIZMO TEORIJA. Trumpai ir aiškiai parodo, kaip keitėsi visu-mėnės santvarka ir kodėl ji dar keisis. Kaina 25 Cnt.
PASAULIO LIETUVIŲ ŽINYNAS. Parašė Antanas Simutis, daugybė žinių lietuvių ir anglų kalboms apie lietuvių visame pasaulyje. 464 psl. Kaina \$6.50	ISJUSIEMS NEGRIZTI. M. Kati-liškio meistriškas aprašymas, kaip karui einant prie galo tūkstančiai lietuvių bėgo į Vakarus nuo ru-sų "vaduotojų", 536 psl. Kaina \$5.00
LIETUVIŲ DAINOS AMERIKOJE. Surinko ir suredavo Jonas Ba-lysis, 472 dainos su gaidomis. Anz-liskai duotas kiekvienos dainos turinys, todėl tinka dovanoti ir lietuviškai nekalbantiems, įrista 326 psl. kaina \$5.00	ŠIAURUOJU TAKELIU. K. B. Kriaučino atsiminimai iš Lietu-vos ir iš Amerikos lietuvių gyve-nimo. 178 psl., kaina \$2.00
LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA. Parašė dr. D. Pilka. Pritaikiota Amerikos lietuviams, 144 pusla-pių. Kaina \$1.00	SUZADĖTINĖ. J. Titinio 15 trumpų pasakojimų. 180 psl. Kaina \$2.00
MARLBOROUGH'S LITHUANIAN SELF-TEUGHT. M. Inkienė, ge-rais rašybos lietuvių kalbos mo-kytis angliškai kalbantiems, 144 psl., kaina \$1.25	MAZOJŲ LIETUVA. Parašė M. Gim-butienė, J. Gimbutas, J. Lingis, J. Balyis ir J. Zilevičius, 326 psl., kaina \$5.00.
NEMUNO SŪNOS. Andriaus Valuc-ko romanas iš 1935 metų Suvalki-jos ūkininkų sukilimo prieš Sae-tos diktatūrą. Pirmą dalį 380 psl. Kaina \$3.00.	CEZARIS. Mirko Jeliūšio romanas trijose dalyse, kiekviena dalis po \$2, ara visos 3 dalys \$6.00
NEMUNO SŪNOS. Andriaus Valuc-ko romano antroji dalis, 426 pus-lapiai. Kaina \$4.00	NAUJA VALGIŲ KNYGA. Parašė M. Michelonienė, 250 įvairių lietu-viškų ir kitų tautų valgių receptų, 132 puslapiai, kaina \$1.25
LIETUVIŲ LAUDIES MENAS. Jo meninių formų plėtojimosi pagrinda. Paulius Galaunė, didelė kny-ga su daugybe paveikslų, gerame popieriuje. Kaina \$8.50	ATLAIDU PAVESYJ. P. Abelkio ro-manas iš žemaičių Kalvarijos pra-tiesės, 467 psl. Kaina \$4.00
TIKRA TEISYBĖ APIE SOVIETŲ RUSIJĄ. arba komunistų diktatū-ras faktų šviesoje. Trumpa bolševiz-mo istorija ir valdymo praktika. Labai daug informacijų, 96 psl. Kaina 50 Cnt.	VISUOTINAS TVANAS. Ar galėjo toks tvanas būti ir ką apie tai sa-ko mokslas? Kaina 25 Cnt.
SENOVĖS LIETUVIŲ PINIGAI nuo seniausių laikų iki Lietuvos ne-priklausomybės galo 1795 metais. Parašė Jonas Karys, daugybė pa-veikslų, 396 psl., geras popierius kaina \$10.00	SOCIALDEMOKRATIJĄ IR BOL-ŠEVIZMĄ. Pagal Kautskį, nau-jausiomis žiniomis papildyta tuo klausimu knygtė. Kaina 25 Cnt.
NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAI. Parašė Jonas Karys, la-bai daug paveikslų, 255 psl. gera popiera. Kaina \$5.00	SOCIALIZMAS IR RELIGIJA. Pa-rašė E. Vandervelde, vertė Vardė-nas. Kaina 25 Cnt.
AR ROMOS POPIEZIUS YRA KRI-STAUS VIETININKAS? Parašė kunigas M. Valadka. Svarbu susi-pažinti. Kaina \$1.20	TAVO KELIAS Į SOCIALIZMĄ. Parašė Leonas Blummas. Trumpas socializmo aiškinimas. Kaina 25 c.
MILZINO PAUNKSMĖ. Balio Sruo-gos trilogiška istorijos kronika, 73 psl., didelio formato. gera popie-ra, kaina \$2.50	JUOZAS STALINAS. arba kaip Kaukazo išpomis buvo pasidare Rusijos diktatoriumi. Kaina 25 Cnt.
ALTORIŲ SESELY. V. Putino. My-kalojaio romanas trijose dalyse. Autorius, pats buvęs kunigas, ap-rašo, kaip kunigas Vasaris išsida-dėjo kunigystės dėl moterystės. Visos trys dalys įristos į vieną knygą, kiet viršai, 681 puslapis. Kaina \$6.00.	DEL LAISVOS LIETUVOS. Lietu-vos socialdemokratų raštai dėl bol-ševikų okupacijos ir teroro Lietu-voje. Kaina 25 Cnt.
	LIETUVOS SOCIALDEMOKRATŲ PARTIJOS PROGRAMINIS GAL-RĖS, 32 psl., kaina 25 Cnt.
	VLIKŲ GRUPIŲ KOMISIJOS PRA-NESIMAS. arba kodėl musuose nė-ra vienybės. 80 psl., kaina \$1.00
	ZEMAITIS RASTAI. Garsiosios mū-sų rašytojos pirmojo karo metu Amerikoje parašyti vaizdžiai su rašytojos paveikslu, 128 puslapiai, kaina 50 Cnt.

Užsakymus ir pinigų prašome siųsti šiuo adresu:
KELEIVIS
636 E. Broadway — So. Boston 27, Mass.

VIETINĖS ŽINIOS

LAISVĖS VARPAS
KVIEČIA

Kaip nuo liepos mėn. vidurio per spaudą ir radiją skelbėme, ateinantį šeštadienį, rugsėjo 15 d., Romuvos parke, Brocktone, Mass., įvyksta Laisvės Varpo rengimas "Lietuviškas subatvakaris" su atitinkama programa, valgių ir gėrimų bufetu, šokiais ir kitais pamarginimais. Pradžią 4 val. po pietų, o pabaigą—12 val. naktį. Visi kviečiami gaušiai atsilankyti.

Parengimo tikslas—sudaryti sąlygas lietuviškoje nuotaukoje pasilinksinti, atkreipti dėmesį į mūsų jaunimo sugebėjimus ir pasirušimą savose jaunimo organizacijose, o taip pat surinkti lėšų, būtinai reikalingų mūsų programos tolimiesiems išlaikymui. Jūs daugiau visuomenės ir parengimą susirinkus, juo pilniau užsibrėžtas tikslas visais atžvilgiais bus pasiektas. Ne tik patys vyksime, bet taip pat kitus paraginkime atsilankyti į šį parengimą, kuris jau bus paskutinis šį rudenį gamtoje.

Subatvakaryje programą atliks mūsų šaukusis jaunimas, susibūres į lietuviškas jaunimo organizacijas. Visi Bostono lietuvių skautų vietiniai pasirodys atskirai. Tai įvykis, kuris vertas platesnio mūsų visuomenės dėmesio.

Jei tą dieną vyks kiti parengimai—tai ne Laisvės Varpo kaltė. Mūsų parengimas jau seniai buvo užplanuotas ir visuomenei praneštas, prašant tą dieną kitų parengimų neruošti, o įsijungti į "Lietuvišką subatvakarį". Kiek nuo mūsų pareina, mes parengimų sutapimo vengėme ir vengsim. Jei to dėsnio laikytųsi kiti, tai nesusipratimų nebūtų.

Laisvės Varpas, kaip ir visi kiti mūsų visuomeniniai ir kultūriniai reikalai, pareina ne tik nuo atskirų asmenų pastangų, bet nuo bendros mūsų visuomenės nuotaukos. Savo atsilankymu į mūsų parengimą sustiprinsite laisvę.

JAU IŠEJO NEPAVARTAI ĮDOMI KNYGA

Lietuvių Išeivija Amerikoje

Parašė STASYS MICHELSONAS

Tokios knygos pas mus dar nebuvo. Ji turi 512 puslapių, gausiai iliustruota ir apima mūsų išeiviją visoje Amerikoje—nuo Kanados iki Argentinos. Ji parodo, kad išeivija prasidėjo 17-ame šimtmetyje, bet pirmutinė jos banga dingio; yra tik legenda, kad išsikėlė Amerikoje mūsų išeivija pastatė "Aušros" miestą, vėliau virtusį New Amsterdamu ir dar vėliau New Yorku.

Taip pat sužinome, kad pirmieji lietuviai plaukė jūromis 3 mėnesius, ir išlipę Amerikoje rado ne aukso kalnus, bet sunkų vargą. Kai kurie jų iš New Yorko pėsti ėjo Pennsylvania anglų kasti. Tenai prasidėjo pirmosios kolonijos ir draugijos, emė kurtis socialistų kuopos, kurios vėliau sudarė Sąjungą. Jie pirmieji pradėjo leisti laikraščius ir kurti mokyklėles. Lygiagrečiai veikė laisvamaniai ir kūrėsi parapijos. Bet kai vyksupai ėmė savintis mūsų katalikų nuosavybes, bažnyčiose prasidėjo muštynės; dėlto sumanyta kurti nepriklausomas arba tautiškas parapijas. Tarp vieno ir kito ėjo smarkios rungtynės.

Bet išeivija rūpinosi ir Lietuvos likimu. Ji gausiai aukėjo pinigų caro valdžiai nuversti ir sudėjo milijonus nepriklausomai Lietuvai.

Knygoje parodyta, kaip atsirado mūsų didžiosios organizacijos, kaip gimė Pasaulio Lietuvių Bendruomenė ir kodėl Amerikoje jai nesiseka. Bet tai tik maža knygos turinio dalė. Medžiaga jai buvo renkama 40 metų. Patarina kiekvienam ją įsigyti. Puiki knyga dovanoms.

Parduodama be pelno. Gražiais kietais apdaraais kainą \$5.00; minkštais apdaraais—\$4.00.

Užsakymus prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS

636 E. Broadway So. Boston 27, Mass.

2990 dolerių gimnazijai

Rugsėjo 1 d. suėjo 10 metų, kai Bostone buvo įsteigta būrelis Vasario 16 gimnazijai Vokietijoje šelpiti. Būrelio nariai aukoja kiekvieną mėnesį po dolerį ir tuo išlaiko vieną mokinį. Per 10 metų iš būrelio narių surinkta ir per Balfą gimnazijai pasiūsta 2990 dolerių.

Per tą laikotarpį būrelio nariai keitėsi: vieni iš Bostono išvyko, o kiti šiaip nuėjo mokyklė. Tačiau yra asmenų, kurie uoliai per visą dešimtmetį mokėjo savo pažadėtą mokestį, būtent: Br. Bajercius, St. Gruzdienė, J. Januškis, St. Jurgelevičius, A. Ivas, O. Kauneckaitė, Pr. Kavaliauskas, K. Kriščiukaitis, P. Pilka, dr. G. Stapulionienė, V. Stelmokas ir J. Vembrė.

Būrelio narių mokamą mokestį uoliai surenka Juozas Vembrė.

Paminėjo rugsėjo 8-ą

Rugsėjo 8 d. ALTS skyrius surengė Rugsėjo 8 d. šventės minėjimą So. Bostono Liet. Piliečių Dr.-jos salėje.

Įnešus vėliavą, solistas Stasys Liepas, akompanuojant muz. Julijui Gaideliui, sugieda JAV, o visi bendrai Lietuvos himną; atsistojus tylos minutę pagerbiama žuvę, mirę ir ištremtieji. Išvykusio iš Bostono Lietuvos garbės konsulo adv. A. Shallnos vardu žodį tarė jo žmona adv. Zuzana Shallnienė, kuri trumpai priminė prieš kelias dienas mirusį Conn. state Nepriklausomos Lietuvos diplomata Henriką Rabinavičių, ištikimai dirbusį anuo metu įvairiose Lietuvos atstovybėse užsienyje.

Po ALTS Centro V-bos pirm. Vytauto Abraščio sveikinimo, kalbėjo pagrindinis kalbėtojas Lietuvos konsulas New York'e V. Stašinskas, kuris neilgoje, bet išsamioje kalboje peržvelgė lietuvių tautos nueitą kelią. Po konsulo žodžio solistas Stasys Liepas, akomp. muz. Julijui Gaideliui, sudainavo tris dainas: J. Gaidelio Aušta aušrelė, Naujajai Oi, neverk, motušėle ir Sasnausko Jau slaviai sukilo, o O. Ivaškienės jauniai pašoko Kubilą ir Rugučius, mažosios Baltusytės ir Adomavičiūtės padeklamavo, o Eglė ir Darius Subatkevičiukai ir padainavo ir pašoko dueta: Šok, šok kazokė... Aš nešoksniu kazokėlio, o pašoksniu suktinėli. Pabaigai 7 paauglės pašoko Sadutę. Tuo iškilmingas aktas ir baigtas.

Toliau sekė kavutė ir bendri pašnekėsiai. Tenka nusistebėti ir apgailestauti, kad programos metu salėje vis dar atsiran-dų pypkoriai, ir tai iš akademinių lavintų. Ši negražų įprotį reiktų kuo greičiau išiešioti.

Kandidatas E. M. Kennedy

Rinkimų kampanijos kandidatas Edward M. Kennedy sakė norįs aptarti su bal. suotojais svarbiausius klausimus, kurie dabar jaudina visą kraštą. Tokie klausimai liečia ir mūsų valstiją ir visą kraštą. Pavyzdžiui, kaip išlaikyti taiką su geru pasirušimu, kaip užtikrinti darbo saugumą dirbantiems, kokių būdu parūpinti darbo bedarbiams per apmokymą žmonių naujų amatų ir per tinkamą paruošimą jaunimo.

Svarbus klausimas yra, kad į renkamas ir skiriamas vietas patektų geri žmonės, kurie nori tarnauti. Mr. Kennedy žada dėti pastangas, kad tinkami žmonės užimtų atsakingas vietas.

Savo kalbose kandidatas Edward M. Kennedy palietė imigracijos klausimą ir mano, kad įstatymas turėtų būti pritaikintas šių dienų sąlygoms: kad išskirtos šeimos galėtų susijungti, kad pabėgę nuo priespaudos galėtų laisviau atvykti ir gyventi mūsų laisvame krašte, kad dabartinio imigracijos įstatymo nelankstumas būtų pakeistas.

Kandidatas M. Kennedy sako, kad jam arti širdies yra senų žmonių gydymo klausimas. Jeigu jis bus išrinktas, jis rūpinsis, kad senų žmonių nemokamas gydymas būtų kongreso priimtą. Vien mūsų Mass. valstijoje yra 574,000 senų žmonių, kurie tokio įstatymo laukia ir nesulaukia.

Tais sumetimais ir platesniuose pasisakymuose kandidatas Edward M. Kennedy prašo balsuotojus paduoti už jį savo balsą.

G. Ivaška pasižymėjusių studentų konvencijoj

Gediminas Ivaška grįžo iš pasižymėjusių moksle ir išradimais studentų konvencijos Chicagoje.

Jis Bostono universitete studijuoja aeronautiką, prieš kelerius metus, dar aukštesniąją mokyklą lankydamas, jis buvo pasidirbęs gana didelį sklandytuvą, kurį paleidęs daug ką nustebino. Dabar jis mėgina jau tikrą lėktuvą pasidirbti.

Labai pasisekęs pirmasis banketas

Lietuvių Darbininkų Dr.-jos 21 kuopos rugsėjo 9 d. banketas buvo pirmasis šį rudenį. Jis labai gerai pavyko, nes prisirinko pilna So. Bostono L. Piliečių Dr.-jos salė.

Banketui gražiai vadovavo sėkmingas verslininkas ir visuomenininkas — Pranas Šveikauskas. Jis savo įžanginiame žody priminė senus laikus, kada darbo žmonės neturėjo nei atostogų, nei pensijų ir dirbo po keliolika valandų per dieną. Sunkioje kovoje darbininkai daug ką iškovojo. L. Darbininkų Dr.-ja yra ta draugija, kuri kovojo dėl darbo žmonių geresnės ateities.

Tą temą tęsė ir Stasys Michelsonas. Ir jis priminė darbininkų kovas ir laimėjimus. Jų daug, bet dar reikės sunkiai kovoti, kol darbo žmogus galės tinkama dalimi savo darbo vaisiais naudotis. Jis ragino nenuleisti rankų.

J. Sonda pasveikino Keleivio skaitytojus ir palinkėjo jiems sveikatos ir sėkmės jų darbuose.

Dar kalbėjo K. Namaksienė, J. Lekys, A. Andriulionis ir kandidatas į Mass. senatorius adv. James J. Twohig, kurį remia sudarytas lietuvių komitetas, Feliksas Zaleskis vadovaujamas (Jis dalyvavo ir bankete).

James Twohig pareiškė, kad jis jau būdamas seimely rėmė darbo žmonėms naujinius įstatymų sumanymus, remia socialinio gydymo pensininkams įvedimą ir todėl prašė rugsėjo 18 d. rinkimuose paduoti balsą už jį visus, kurie nori, kad jų, prastų žmonių, balsas būtų girdimas Mass. senate.

Banketo dalyviai jo kalbą palydėjo smarkiais plojimais.

Z-is

Vėluotis negerai

Tame pačiame Keleivyje buvo paskelbta, kad dail. Bagdono paroda, tarp kitų dienų, bus atidara ir rugsėjo 2 d. 3 val. p. p. (sekmadienį).

Paminėtą dieną 3:20 prie tautininkų namų susirinko būrelis meno mėgėjų ir, palaikę apie 15 minučių, išsiskirstė, nes niekas nesi-teikė ateiti durų atidaryti.

Tarp kitų bostoniškų, buvo ir garbės konsulas A. O. Shallna su žmona ir iš New Jersey atvažiavęs Jonas Švedas.

Ateityje panašių parodų ar pramogų rengėjai turėtų daugiau dėmesio kreipti į punktualumą.

B. U.

Išvyko K. Mockus

Kazys Mockus, praeitus metus dirbęs vienoj aukštesniojo mokykloj New Yorko valstybėje, nuo šių mokslo metų gavo lotynų ir vokiečių kalbų mokytojo vietą Northborough, Mass., aukštesniojo mokykloj.

Atostogas jis praleido Bostone, bet ilsėtis neturėjo kada, nes universitete gilino savo vokiečių kalbos žinias.

J. Sonda New York'e

Praeitą šeštadienį J. Sonda, Keleivio redaktorius, dalyvavo Lietuvių Socialdemokratų Sąjungos centro komiteto posėdy New York'e.

Adv. A. Shallna —
Washington

Adv. Anthony Shallna dalyvavo Federalinės Advokatų Dr.-jos konvencijoj Washington'e ir ta proga atsiuntė iš ten sveikinimų.

Minėjo auksinę sukaktį

Praeitą šeštadienį, rugsėjo 8 d., Kazys ir Ona Juska paminėjo 50 vedybinio gyvenimo sukaktį. Ta proga jų sūnus Alfredas ir duktė Albina ir žentas Petrikas linki tėveliams daug laimės ir sulaukti dar deimantinės vedybų sukakties.

LITUANISTINĖS
MOKYKLOS

JAV-ėse praeitais metais viso labo buvo 40 lituanistinių mokyklų su 159 mokytojais ir 2,396 mokiniais. Iš to mokyklų skaičiaus vien Illinois apygardoj buvo 50%.

Vienos jų, kurioms priglįžo lituanistinių klasių vardas, darbo kasdien krašto mokyklos. Tokių buvo 4 su buvo tose parapijų mokyklose, kurių programose yra lietuvių kalba. Tokių buvo 9 mokyklos su 22 mokytojais ir 931 mokiniu.

Kitos, kurios vadinas šeštadieninėmis lituanistinėmis mokyklomis, dirbo tik šeštadieniais. Tokių buvo 26 su 101 mokytojų ir 1,128 mokiniais.

Didesnės kolonijose veikė aukštesnės lituanistinės mokyklos. Toių buvo 4 su 26 mokytojais ir 318 mokiniais.

Be to, Chicagoje veikė Fedagoginis Lituanistinis Institutas, kuris turėjo 10 lektorių ir 19 studentų. Nuo šių mokslo metų institutas vykdys ir neakivaizdinį dėstymą, todėl instituto teikiamu mokslo galės pasinaudoti bet kame gyvenantieji studentai.

Žinoma, jei visi tėvai būtų susirūpinę savo vaikuose kuo giliau lietuvišbės ugnelę įžiebtį, lituanistinių mokyklų ir jų mokinių skaičius būtų didesnis.

Reikia linkėti, kad šiems mokslo metams prasidėjus kuo didesnis skaičius mokinių lankytų lietuviškas mokyklas, kur jos yra, o kur nėra, kad jos būtų įsteigtos ir lietuvių vaikai galėtų jas lankyti.

LIETUVOS ŽEMELAPIS

Gražų Lietuvos žemėlapi galite gauti Keleivio įstaigoj už 50 centų.

Protingas visada iš kvailių veltui pasimoko.

SV. RAŠTO TYRINETOJŲ
SKELBIMAS

Luke 11:52

Tikrasis ir gyvasis Dievas — Dievas yra dvasia, ir jo garbintojams reikia garbinti jį dvasioje ir tiesoje. Tiesa reiškia meilę, ir Dievas per savo pranašus aprašė apie šiuos laikus, kas turės atsitikti ir kaip pasaulis subyrės dabar Armageddone.

Sventas raštas, Dievo žodis liudija taip: naikinimas kovose ir kankinimas žmonių įvairiose šalyse, kiekvienoje tautoje—jie dar labiau bijo ateities įvykių, nes, matyti, kad dabar pradėjo veikti nesuvaldomos piktos jėgos. Viešpatys per pranašą Izają baro tautas ir sako: dėl jų nuodėmių atves tikrai, ko jie bijo, nes diena labai baisi ir kas ją iškęs.— (Randasi biblijoje Psa. 107:27 e. Joelis 2: t. e., 6 e., 11 e.) Viešpatys Jėzus išpranašavo apie tą patį laiką, kalbėdamas pasakė žmonėms alps iš baimės to, kas užeina visam pasauliui. Rasite Biblijoje Luko 21:26 e. Plačiau aiškindamas apie šiuos laikus Jėzus tarė: Nes tuomet bus didelis suspaudimas kokio būti nebuvo nuo pasaulio pradžios iki šiol. Pran. Dangielas 12 Dar Dievas kviečia žmones tar-damas per savo pranašą: Grįžkite pas mane ir būsite išgelbėti, net aš, Dievas, ir mano Sūnus, nėra kito. Izajo 45:22 e. Dievo žodis tiesa.

Skelbia:

William Shimkus, 3308 Lincoln Ave. Cleveland 34, Ohio

Mes turime pasisakymų lapelių ir knygučių įvairaus turinio tikėjimo klausimais. Parašykite mums laisną ar atvirutę, gausite nemokamai.

Jieškojimai

Ieškau Elzės Radzevičiūtės, kuri Priemose turėjo siuvyklą ir 1929 m. išvažiavo į Argentiją. Ji yra kilusi iš Kantalskių kaimo, Sasnavos par. Marijampolės apskr. Ją pačią arba apie ją ka žinančius prašau atsiliepti šiuo adresu:

Bronė Ramanauskaitė-Spodiene 88-33 Elders Lane, Woodhaven 21, N. Y.

Paieškau Helen Miliauskaitės (Miliauskas-Miles), po vyru pavardės nežinau. Jinai kadaise gyveno Brad-dock, Pa. Ji pati ar kas ją žino prašomi parašyti šiuo adresu: Anna Kulbok 929 N. East Fenton, Mich.

IESKAU GIMINIŲ

Paieškau savo dėdės, motinos brolio, Mykolo Bistris. Jis su žmona Elena ir penkais vaikais (Elena, Pranciška, Antanas, Mykolas ir Eleonora) kadaise gyveno Illinois anglų kasyklų rajone, paskui persikėlė į farmą prie Chicago, Cook Co. Kolz. Ill (Box 1115), o paskui išsikėlė į Chicago miestą, bet adresu neatsimenu. Mano dėdė ir dėdienė, ar jų vaikai, arba kas juos žino, prašomi parašyti man šiuo adresu: Wladislaw Kanceler Krakow 28, os. Willowe 3/11 Poland.

(40)

Vedybos

Noriu susipažinti su apie 40 metų amžiaus vyru vedybų tikslu. Esu vienias. Atsakysiu į rimtus laiškus tik Amerikoje gyvenantiems. Daugiau žinių laišku. Prašom rašyti: Miss Jennie Yudes 591 William Ave. Brooklyn 7, N. Y.

(38)

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje

Jungia lietuvių bendram lietuviškam darui, ausiėja tautinį solidarumą, rūpinasi išlaikyti lietuviybę ir remia kovą dėl Lietuvos laisvės ateities.

SLA GYVYBES APDRAUDA IK! \$10,000.

SLA—TAUPOMUJI APDRAUDA iki \$10,000 dešimčiai ir dvidešimčiai metų ypatingai naudinga jaunimui. Po 10 ar 20 metų apdraudęs gauna pilną apdraudus sumą.

SLA—mažamečių apdrauda—rimtas aprūpinimas ateitai.

SLA—SVEIKATOS ir NELAIMINGŲ ATSTIKIMŲ apdrauda duoda palūpos iki \$325 j mėnesį.

SLA apdrauda—SAUGI, NELIECIAMA ir NEPRARASTINA. SLA nariu galima būti nuo gimimo dienos iki giles senatvės.

Daugiau žinių apie SLA darbus ir apdraudas galite gauti SLA kuopose, kurios yra visose žymėnėse lietuvių kolonijose ir SLA Centre. Rašykite tokiu adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 West 30th Street, New York 1, N. Y.

Vietinės žinios

DIDŽIAUSIA DRAUGIJA PAGERBS SENUS NARIUS

Didžiausia Bostono lietuvių draugija yra So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugija, nes ji turi apie 16 šimtų narių ir per \$300,000 turto. Ji ir viena iš seniausių vietos lietuvių draugijų, nes įsteigta 1899 m. spalio 3 d. Jos pirmininku šiuo metu yra Edmundas Ketvirtis.

Šį sekmadienį, rugsėjo 16 d., savo namų didžiojo salėje draugija rengia didelį pokylį savo seniems nariams pagerbti. Pokylio ruošimo darbams vadovauja adv. Anthony Young, jo meninę programą organizuoti pavesa Onai Ivaškienei. Ją atliks solistas Stasys Liepas, akomp. komp. Julius Gaidelis ir Onos Ivaškiens tautinių šokių šokėjai.

Rengėjai ragina iš anksto įsigyti bilietus, nes gali pritrūkti vietos. Bilieto kaina \$3. Pradžią 5 val. vakaro.

Kaip minėta, pokylis bus pagerbti ilgamečiai nariai, būtent—išbuvę draugijoje ne mažiau kaip 25 metus. Tokių šiuo metu yra 147 gyvų ir 34 mirusių. Gyvieji yra šie:

Peter Akunevičius, Antanas J. Alekna, Joseph A. Alukonis, Simon Alukonis, William A. Amsie, William V. Anesta, Paul A. Apshega, Stanley Arlauskas, James Augun, Jonas Auskelis, Walter A. Balutis, Alexander P. Bernat, Michael J. Bizokas, George Brewer, John Bruchas, Stanislaus K. Budwitis, Bernice Chuberkis, Stephen J. Contons, Joseph Cyras, Anthony P. Davulis, Stephen Dillis, George Gragasius, Adam W. Druzdzi, Anthony P. Dumas, Peter A. Dumas, Jacob P. Eiduk, Martha Eiduk, Joseph Genevich, Juozas Guzevičius, Frank Gerulskis, John Glineckis, Alphonse V. Grabol, Felicija Grandelytė, Titus P. Grevis, Joseph Gričius, John J. Grigalus, Stanley K. Griganavičius, Alex Grubinskas, William F. J. Howard, dr. Paul J. Jakmauh, John P. Jakstas, Marcella Jakstas, Peter Jakubėnas, Steponas Janeliūnas, Peter Jarvis, Anthony Kapoehy, L. Kas, Frank Kebliuskas, Anthony Kirtiklis, John Klimas, Bronis Kontrim, adv. Helen J. Koval, John Koval, George Kropas, Joseph

Kunsevich, Joseph Lekys, Walter Lepeška, Paul Likas, Walter Lissell, John Lukas, Joseph Lucas, Felix Lūsis, Joseph P. Markelonis, Longin J. Masilionis, Bolis Masiulis, Paul J. Masiulis, Adam Mitchell, Vladas Marčinkus, Augustas Mizaras, Adolph J. Namaksky, Kathryn A. Namaksky, Stanley Naudžiūnas, A. J. Navickas, Mildred Navickas, Albin P. Neviera, Michael Nick, John M. Owirka, Anna V. Palby, Bronis J. Pechulis, John Pechulis, Joseph Peshino, John Peszkus, Joseph Petchell, Charles Petraitis, Christopher Petrasukas, John Paul Petronis, Anthony Petrovich, Stanley G. Petrulis, Magdalena Pilibaitis, Charles Plevick, Charles Protapas, Peter S. Remeika, Antanas Rimkus, Benjamin Ruplis, Clement Sabet, Joseph J. Sage, Juozas Sakatauskas, Vincent Shirko, Suzanna Shukis, Kastantas Sidlauskas, Antanas Sinkevičius, Bronis Skerston, William J. Skudris, Mikas Stanavičius, Stanley Stanco, Leon J. Stasiulis, Victor J. Stiklor, John Stonis, John P. Straus, George C. Stukas, Helen Stukas, Joseph A. Svagdis, Peter Tamošiūnas, James J. Tarutis, Vincas J. Tautvaiša, John Trainey, Christopher Trainowicz, John P. Tuinila, Jadvyga Tumavičienė, Charles Urbon, Povilas Vadluga, John Venis, Mykolas J. Venis, John Waller, John Warnas, Viktorija Washwell, A. P. Wilkins, Mathew Wilkonis, Florijonas P. Yanulis, Joseph Yašinas, Paul Yonkers, adv. Anthony J. Young, John Yurgal, Kazys Yuška, John A. Ywoskus, Felix A. Zaleskas, Juozas A. Zardeskas, Antanas J. Zardeskas, Andrew Zarkauskas, Paul Zassen, Silvester Zavacky, Leo M. Ziminsky, Paul Zirolis, Frank Zokas, Rokus Zukėvičius, I. James Zyntell.

Iš jų nariais išbuvusių 25 metus yra 16, o ilgiau kaip 25 metus—131. Seniausias amžiumi ir ilgiausiai išbuvęs nariu yra L. Kas, Frank Kebliuskas, Anthony Kirtiklis, John Klimas, Bronis Kontrim, adv. Helen J. Koval, John Koval, George Kropas, Joseph

ni, Juozas Lekys ir dr. Paul Jakmauh—po 51 m., Jonas Peškus ir adv. William Howard—po 49 m., Mykolas Venys—48 m., Leonas Stasiulis ir Jonas Kasmauskas—po 47 m. ir t. t.

IŠRINKITE EDWARD KENNEDY JAV SENATORIUM

EDWARD KENNEDY prašo Jūsų balso todėl, kad nori tarnauti Massachusetts.

E. M. Kennedy dės pastangas, kad imigracijos įstatymas būtų pakeistas, kad žmonės galėtų susijungti ir žmonės pabėgę nuo priespaudos, galėtų gauti progos gyventi laisvėje.

E. M. Kennedy remia žymiai padidintą federalinę pagalbą švietimui, kad mūsų jauni- mas turėtų progos pasiekti aukštąjį mokslą kolegijose ir universitetuose.

E. M. Kennedy veiks, kad senų žmonių gydymas per socialinį draudimą būtų įvestas, kad seni žmonės turėtų tinkamą gydymą ir garbingose sąlygose.

Juozas Lola, Stoughton, Mass.

nila, Juozas Lekys ir dr. Paul Jakmauh—po 51 m., Jonas Peškus ir adv. William Howard—po 49 m., Mykolas Venys—48 m., Leonas Stasiulis ir Jonas Kasmauskas—po 47 m. ir t. t.

Kaip auklėjamas pavergtos Lietuvos jaunimas

Apie tai šį šeštadienį, rugsėjo 15 d., 7 val. vakaro So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos 3-čio aukšto salėje kalbės atvykęs iš Europos dr. Jonas Grinius.

Paskaitininkų iš Europos sulaukiamas nedažnai, todėl pasinaudokime reta proga ir pasiklausykime, kas vyksta anapus geležinės uždangos—ateikime į paskaitą.

V. Vasyliūno vargonų koncertas

Šį šeštadienį, rugsėjo 15 d. 8:30 val. vak. Methuan Memorial Hall bus Vytenio Marijos Vasyliūno vargonų muzikos koncertas. Programoje: Dietrich Buxtehude—Toccata und Fuge F-Dur, Cesar Franck—Priere., Johan Sebastian Bach—Praeludium und Fuge E-Moll, Leo Sowerby—Symphony in G-Major.

Visi kviečiami atsilankyti jauno, bet sparčiai pirmyn žengiančio muziko pasiklausyti.

Grįžo dr. S. Jasaitis

Daktaras Stasys Jasaitis su šeima grįžo iš atostogų, kurias praleido Cape Cod'e.

Linkėjimai iš Kalifornijos

Mūsų bičiulis B. Simona- vičius iš Providence, R. I., atsiuntė linkėjimų iš Kalifornijos, kur jis nuvyko savo giminių aplankyti.

Renkasi Kultūros Klubas

Bostono Lietuvių Kultūros Klubas pirmasis mėnesinis susirinkimas bus šeštadienį, rugsėjo 22 d. 7:30 val. vak. įprastoje vietoje—Tarptautiniame Institute, 190 Beach Street.

Pardavė Third St. Cafe

Stasys Griganavičius ir Kastantas Sidlauskas ilgus metus turėtą restoraną pardavė airiui.

Pagerbs McCormackus

Specialus komitetas šį ant. radienį, rugsėjo 11 d., 8 val. vak. So. Bostono L. Piliečių Dr-jos salėje rengia generallinio prokuroro, kandidato į senatorius Edwardo McCormack ir jo žmonos pagerbimą. Meninę dalį atliks solistas Stasys Liepas, akomp. komp. Julius Gaidelis, Onos Ivaškiens vadovaujami tautinių šokių šokėjai ir solistė Anne Flaherty, kuriai akompanuos Therese Thoresen.

NAUJAS 1962 J. M. AUTOMATISKAS ALIEJAUS KROSNIS SU VISO AMŽIAUS GARANTIJA

I PILNA ĮRENGIMA JEINA: NACIONALINIAI GARSI J. M. KROSNIS SU TERMO-STATU • MASTER RELAY • HI-LIMIT CONTROL • COMBUSTION CHAMBER • ELEKTROS SUJUNGIMAI • 275 GALIONŲ ALIEJAUS TANKAS IR • DARBAS UZ

SPECIALIAI ŽEMĄ KAINĄ

\$269.

24 Valandų aptarnavimas

FORTUNA FUEL CO.

45 Dorset St., Dorchester, Mass.

Geneva 6-1204

The Apothecary

LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINĖ

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę.

Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

382 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.

Telefonas AN 8-6020

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., išskyrus šventadienius ir sekm.

Buvo sunegalavusi S. Stelmokienė

Skolastika Stelmokienė praeitą savaitę kelias dienas gavo pagulėti ligoninėje, bet jau sugrįžo namo. Linkime jai greit visai pasveikti.

MOTERIS PRIE PUSIAUINVALIDO

Reikalinga moteris prie slaugymo pusiau invalido. Yra vieta gyventi. Kambarys ir maistas. Aiga City Point srityje. Skambinti WE 5-0468 arba VI 3-7310.

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS

Pigiajai išnuomoti dideli kambarai vienam žmogui. Galima naudotis virtuve. Geroje vietoje, netoli pajūrio. Gera proga sąžiningam ir atsakingam žmogui. Kreiptis rytais iki 9 val. ryto.

158 "I" St. 1st. floor.

So. Boston, Mass.

(38)

PARDUODAMAS NAMAS

Franklin Park, Jamaica Plain pusėje 3 x 4 ir 4 kambarių, dabar naudojamas kaip 7 x 4 kamb., 3 porčiai, aliuminijaus langai, karšto oro aliuminijaus šildymas, įvairavimas, 4860 kv. pėdų plotas. Kaina \$6,500. Kreiptis telefonu HI 5-6773.

REIK PATYRUSIO BARTENDERIO

Geras atlyginimas, lengvos darbo sąlygos. Kreiptis pas Petrą Peldzių. Strand Cafe Corp.

374 W. Broadway, So. Boston, Mass.

DOVANOS LIETUVA

Siųskite dovanų siuntinius giminiams į Lietuvą per mūsų įstaigą. Siuntiniai nu- cina tvarkingai ir be trukdy- mosi. Neužmirškime gim- ir draugų Lietuvoje.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

174 Millbury Street

WORCESTER, MASS.

Tel. SW 8-2868

Peter Maksvytis

Carpenter & Builder

925 E. Fourth St.,

So. Boston

Atlieku visus patalynų, remon- to ir projektavimo darbus iš lau- ko ir viduje, gyvenamųjų namų ir bi- znis pastatų, pagal Jūsų reika- lavimą. Šaukite visados iki 9 val- landų vakaro.

Telefonas AN 8-3630

GR 9-1805 ir AN 8-9304

Dengiamie Stogus

Ir Taisome Juos

ZVYRU ir SMALA TAIOM

Taisome, šingeliuojame, den- giamo aliuminijum ir dažo- me iš lauko sienas.

Free Estimates SAUKTI PO 5 VAL. VAKARO Du broliai lietuviai

Charles ir Peter Kislauskai

Garantuojame gerą darbą

Apsidrausk

NUO LIGŲ IR NELAIMIŲ

Draudžiamie nuo polio, viso- kių kitokių ligų ir nuc nelai- mių (ugnis, audra ir kt.) . . . Visais insurance reikalais kreiptis:

BRONIS KONTRIM

Justice of the Peace—Constable

598 E. Broadway

So. Boston 27, Mass.

Tel. AN 8-1761 ir AN 8-2483

Dažau ir Taisau

Namus iš lauko ir viduje. Lipdau popierius ir taisau viską, ką pataisyti reikia. Naudoju tik geriausią medžiagą.

JONAS STARINSKAS

220 Savin Hill Ave.

Dorchester, Mass.

Tel. CO 5-5854

Charles J. Kay

LIETUVIS

Plumbing—Heating—Gas—Oil

Į Gazo šilumą pakeičiamas \$275

Telefonas: CO 5-5839

12 MT. VERNON STREET

DORCHESTER 25, MASS.

NECCHI SIUVAMA MASINA 1960 Modelis

Nebuvo dar naudota. Siuva zigzagų, ado, išsiuvinėja, dirba monogramas, dirba žirkavones ir t. t., ir t. t. Originalie su penkių metų garantija \$25 už viską—galima mokėti po \$1.25 per savaitę HA 6-3900

Bay View Realty Co

Real Estate - Insurance

Notary Public

Antanas JUKNEVICIUS

Bronius MIKONIS

LICENSED BROKERS

Sąžiningas patarnavimas perkan- tiems, parduodantiems, ir drau- dziantiems namus, ūkius, ir vers- lus Bostone ir apylinkėse.

1672 DORCHESTER AVE.

DORCHESTER 22, MASS.

Office AV 8-4144

Res. AV 8-4144 ir CO 5-8841

RADIJO PROGRAMA

Seniausios Lietuvių Radijo

Programa Naujojo Anglijos

iš stoties WLYN, 1360 ki- lociklų, veikia sekmadie- niais nuo 1 iki 1:30 val. die- ną. Perduodama: Vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dai- nos ir Magdūtės pasaka.

Biznio reikalais kreiptis į

Baltic Florists gėlių ir dova- nų krautuvę, 502 E. Broad- pay, So. Bostone. Telefo- nas AN 8-0489. Ten gauna- mas ir Keleivis.

Tel. AV 2-4026

Dr. John Repshis

LIETUVIS GYDYTOJAS

Valandos: 2-4 ir 6-8

Sekmadieniais ir šventadieniais pagal susitarimą

495 Columbia Road

Arti Upham's Corner

Dorchester, Mass.

Tel. AV 2-4026

Dr. J. C. Landžius

(Seymour)

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas

X RAY

534 Broadway,

So. Boston, Mass.

VALANDOS: nuo 2 iki 4 ir 6 iki 7

TEL. AN 8-2712

Namai ir ūkis:

287 Concord Rd., Billerica, Mass.

TEL. MO 3-2948

TELEFONAS AN 8-2805

Dr. J. L. Pasakarnis

Dr. Amelia E. Rodd

OPTOMETRISTAI

VALANDOS:

Nuo 9 ryto iki 6 vakaro

Trečiadieniais ofis uždarytas

447 BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance

409 W. BROADWAY

South Boston, Mass.

Office Tel. AN 8-0948

Ketvirtis & Co.

JEWELERS

Laikrodžiai-Deimantai

Papuošalai

Elektros Prietaisai

Rūpestingai taisome laikrodžius, žiedus, papuošalus

379 W. BROADWAY

SOUTH BOSTON

Tel AN 8-4649

Flood Square

Hardware Co.

Savininkas N. J. ALEKNA

628 EAST BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

TELEFONAS AN 8-4148

Benjamin Moore Dažai

Popierios Sielos

Stiklas Langams

Visokie reikmenys namams

Reikmenys plumbieriams

Visokie geležies daiktai